



Ekonomická  
fakulta  
Faculty  
of Economics

Jihočeská univerzita  
v Českých Budějovicích  
University of South Bohemia  
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích  
Ekonomická fakulta  
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

# Kreditní karty – výhody, nevýhody

Vypracovala: Michaela Maňhalová  
Vedoucí práce: Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.

České Budějovice 2017

**ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**  
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela MAŇHALOVÁ**  
Osobní číslo: **E14140**  
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**  
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**  
Název tématu: **Kreditní karty - výhody a nevýhody**  
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

**Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :**

Platební karty se staly běžnou součástí života každého z nás, vždyť podle oficiálních statistik jich je v ČR používáno více jak 11 milionů.

Cíl práce: srovnat na základě dostupných statistických údajů rozsah používání kreditních platebních karet, výhody a nevýhody a také důsledky plynoucí z jejich nevhodného užívání.

Postup:

1. Úvod.
2. Literární rešerše - Průřez danou problematikou a vymezení legislativních podmínek, základních pojmů, současné změny a trendy.
3. Metodika - srovnání nabídek a podmínek jednotlivých společností, analýza statistických dat, vytvoření modelových situací.
4. Praktická část - shromáždit data o využívání, zabezpečení a užití (vč. objednávek internetových obchodů) u tohoto platebního instrumentu. Dále srovnat jejich aktuální nabídku různými poskytovateli. Zjistit stav znalosti jejich majitelů, jak dalece si uvědomují rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou. Ze shromážděných dat vyhodnotit možnosti optimalizace pro modelové případy a stanovení výhod a nevýhod různých postupů, stanovení přínosů a rizik s řešením situací vznikajících při neznalosti užívání kreditních karet. Zdroj dat - webové stránky ČNB, ČSÚ, Cardzone, Mastercard a další poskytovatelé.
5. Závěr.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:


- Dvořák, P. (2005). *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde.  
Juřík, P. (2001). *Svět platebních a identifikačních karet*. Praha: Grada Publishing.  
Polidar, V. (2004). *Management bank a bankovních obchodů*. Praha: Ekopress.  
Polouček, S. a kol. (2006). *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.**


Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **20. listopadu 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2017**

  
doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.  
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA  
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH  
EKONOMICKÁ FAKULTA  
Studentská 13 (1)  
370 05 České Budějovice

  
doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.  
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 20. listopadu 2015

## **Prohlášení**

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 12.4.2017

.....

Michaela Maňhalová

## **Poděkování**

Velice děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Liběně Kantnerové, Ph.D., za vedení mé bakalářské práce, její cenné rady, ochotu a čas, který mi věnovala.

# Obsah

1	Úvod .....	3
2	Literární rešerše .....	5
2.1	Historie platebních karet .....	5
2.2	Česká bankovní asociace.....	9
2.2.1	Hlavní úkoly asociace .....	9
2.3	Sdružení pro bankovní karty .....	10
2.3.1	Druhy členství .....	10
2.3.2	Činnosti SBK .....	10
2.4	Vydavatelé platebních karet .....	12
2.4.1	Bankovní asociace .....	12
2.4.2	Nebankovní platební systémy .....	13
2.5	Platební karty .....	14
2.5.1	Náležitosti platebních karet .....	14
2.5.2	Druhy platebních karet.....	17
2.5.3	Druhy rizik .....	23
2.5.4	Ochrana platebních karet .....	24
2.5.5	Vývoj a trendy .....	26
3	Metodika.....	27
4	Praktická část.....	28
4.1	Vývoj platebních karet .....	28
4.1.1	Počet vydaných platebních karet .....	28
4.1.2	Počet plateb u obchodníků .....	30
4.1.3	Počet plateb na internetu.....	31
4.2	Dotazníkové šetření.....	33
4.3	Průzkum Ministerstva financí ČR.....	43

4.4	Porovnání nabídky .....	45
4.4.1	Komerční banka, a. s.....	45
4.4.2	Česká spořitelna, a.s.,.....	47
4.4.3	Československá obchodní banka, a. s. ....	47
4.4.4	Moneta Money Bank, a.s. ....	49
4.4.5	Raiffeisenbank a.s.....	50
4.4.6	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. ....	52
4.4.7	Sberbank CZ, a.s.....	54
4.4.8	mBank S.A.....	54
4.4.9	HomeCredit a.s. ....	56
4.4.10	Cetelem ČR, a.s. ....	56
5	Závěr.....	58
6	Summary.....	61
7	Seznam literatury .....	62
7.1	Seznam knižních zdrojů .....	62
7.2	Seznam internetových zdrojů .....	62
8	Seznamy .....	64
8.1	Seznam tabulek .....	64
8.2	Seznam grafů.....	64
8.3	Seznam obrázků .....	65
8.4	Seznam příloh.....	65

# 1 Úvod

Lze říci, že v dnešní době je těžké najít osoby, které by nikdy neslyšely o platební kartě či ji dokonce nevlastnily. Kreditní karta je tedy pojem, který dnes zná téměř každý z nás. Jedná se o malou plastickou kartičku s přesně stanovenou velikostí a údaji, které musí obsahovat. Otázkou je ovšem kolik lidí si doopravdy uvědomuje rozdíl mezi kreditní a debetní platební kartou. Tímto problémem se bude jedna z částí mé bakalářské práce zabývat.

Z informací, které jsou dostupné na webových stránkách Sdružení pro bankovní karty, je zřejmé, že každým rokem roste počet vydaných platebních karet, jak je uvedeno v tabulce č. 2. Rovněž se zvyšuje i poměr kreditních karet k celkovému počtu vydaných platebních karet, což je uvedeno v grafu č. 3.

Jak již bylo řečeno, poměr kreditních karet k celkovému počtu platebních karet se každoročně zvyšuje, a proto mi přišlo zajímavé zjistit, jak jsou na tom lidé se znalostí platebních karet, která z nich je úvěrová a zda ví, jak se bránit proti zneužití platební karty a také jaké výhody a nevýhody jsou spojeny s kreditní kartou. Z těchto důvodů mi toto téma zaujalo a rozhodla jsem se mu věnovat ve své bakalářské práci.

Tato práce je rozdělena do několika částí. Nejzásadnější rozdělení je na teoretickou a praktickou část. Teoretická část, tj. literární rešerše, se věnuje historii platebních karet, jejich náležitostem, členění, rizikům a ochraně proti riziku. Jedna kapitola se zabývá také současnými trendy v platebních kartách, což jsou například bezkontaktní nálepky nebo platby pomocí aplikace v mobilním telefonu.

Praktická část je rozdělena do několika částí. První část je věnována vývoji počtu vydaných platebních karet a plateb u obchodníků, včetně internetových plateb.

Druhá část praktické části bakalářské práce pomocí dotazníkového šetření zjišťuje, kolik lidí vlastní platební kartu, jak často a k jakému účelu ji využívají. Dotazník je také zaměřen na otázky týkající se rizika a obraně proti těmto rizikům. Neméně důležitá otázka byla, zda lidé opravdu ví, která z karet je úvěrová a co považují za její hlavní výhody a nevýhody.

Poslední část této práce je zaměřena na porovnání nabídky kreditních karet od různých poskytovatelů. Do porovnání bylo zahrnuto deset poskytovatelů, jejichž kreditní karty byly porovnávány podle různých hledisek.



Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, zda lidé znají rozdíl mezi kreditní a debetní kartou, zda vůbec ví, jakou kartu vlastní. Dále tato práce porovnává nabídku kreditních karet od různých poskytovatelů a zjišťuje, jaké výhody a nevýhody jsou s danou kartou spojeny.

Ke zjišťování těchto údajů bylo využito dotazníkového šetření, což je jedna z velmi využívaných forem pro shromažďování dat pro různé průzkumy. Výsledky dotazníku byly zpracovány v programu Microsoft Excel do grafů, které jsou v této práci uvedeny.

## 2 Literární rešerše

### 2.1 Historie platebních karet

Za předchůdce dnešních platebních karet můžeme označit kovové úvěrové mince nebo známky, které byly nazývány metal charge coins, metal credit tokens. Byly zavedeny v roce 1870. Obchodníci začali tyto mince nebo známky dávat svým stálým zákazníkům, kteří u nich nakupovali tzv. „na sekyru“. Obchodník jim tedy vedl úvěrový účet, který zákazník uhradil v hotovosti. Jelikož by bylo pro obchodníka velmi náročné zapamatovat si všechny své zákazníky, vydal jim kovové známky, kterými se při placení prokázali pokladníkovi. Ten poté jejich úhradu zaznamenal do účetní knihy pod číslem kovové známky.

*„Úvěrové známky nebo mince měly podobu kovových (nejčastěji bronzových) oválných nebo šestihranných štítků, na nichž byl vyražen znak nebo název obchodu a identifikační. Tyto známky některé obchody používaly až do 50. let 20. století“ (Juřík, 2006, p. 20).*

V roce 1892 začala vydávat společnost American Express vybraným klientům své karty. Tyto karty byly vyrobeny z tvrdého oboustranně potištěného papíru a sloužily k prokázání nároku na bezplatné nebo zlevněné služby. Podobné karty vydávala i společnost Western Union a další přepravní společnosti ve Spojených státech.

*„První platební kartu na světě vydala v roce 1914 americká telefonní a telegrafní společnost Western Union Telegraph Company. Karta byla vyrobena z plechu a podobala se vojenským identifikačním štítkům. Western Union ji nabídla zdarma svým stálým zákazníkům, kterým umožňovala telefonovat a zasílat telegramy prostřednictvím poboček a uhradit je najednou na konci měsíce. Společnost tak svým zákazníkům poskytovala krátkodobý obchodní úvěr. Důvodem proč společnost Western Union začala vydávat „Identification Card“, byla snaha udržet si dobré klienty a přimět je k častějšímu používání jejich možností bezhotovostního placení. Proto se tyto karty nazývají věrnostní“ (Juřík, 2001, p. 12).*

Další krok nastal v roce 1924, kdy společnost General Petroleum Corporation of California nabídla svým zaměstnancům a některým klientům kreditní kartu, kterou bylo možné použít k bezhotovostnímu placení pohonných hmot, náhradních dílů a služeb, v síti jejich čerpacích stanic v USA. Později si o tuto kartu mohla zažádat i širší veřejnost.

Karta obvykle platila 3 měsíce a poté klient obdržel novou. Postupem času s těmito kartami přicházely i další společnosti jako Mobil a Shell, později se k nim připojila téměř polovina čerpacích stanic ve Spojených státech.

Postupem času začaly věrnostní platební karty vydávat i další společnosti. Rozvoj těchto karet ovšem zastavila krize amerického hospodářství v roce 1929. Situace se zlepšila koncem 30. let, kdy zavedla další společnost, tentokrát AT&T, „Bell System Credit Card“, která měla podpořit věrnost zákazníků. Následovalo vydávání věrnostních platebních karet dalšími společnostmi.

Použití těchto prvních platebních karet bylo velmi jednoduché, stačilo, aby klient předložil svou kartu a podepsal účet. Obchodník ověřil, zda je předložená karta platná, porovnal podpis na účtu se vzorovým podpisem na kartě, nebo porovnal jméno klienta na kartě s průkazem totožnosti. Účet zákazníka byl poté zaslán do účtárny společnosti, která mu vystavila celkovou měsíční fakturu.

*„Některé obchody zavedly v roce 1928 plechové karty, podobné identifikačním štítkům americké armády (tzv. Dog Tag). Vyráběla je společnost Fahrington“* (Juřík, 2006, p25). Bylo na nich vyraženo jméno klienta a číslo karty. Tyto karty se jmenovaly charge-plates. Cílem bylo prodat na úvěr co nejvíce zboží. Obchodní domy nabízely splácení formou minimální měsíční splátky, bez ohledu na výši čerpaného úvěru, nebo 30denní bezúročné čerpání úvěru, jestliže ho zákazník v této lhůtě splatí celý najednou.

Za zakladatele splátkového prodeje a platebních karet s revolvingovým úvěrem se ve Spojených státech považuje společnost Wanamaker, která ve 30. letech nabídla svým klientům možnost splácet nákupy ve čtyřech měsíčních splátkách bez úroku.

První útlum vydávání platebních karet byl, jak již bylo zmíněno, ve 30. letech. Druhá vlna nastala se druhou světovou válkou. V roce 1941 americká vláda začala omezovat poskytování spotřebních úvěrů. Po ukončení těchto omezení začala většina společností znovu platební karty vydávat. Několik amerických železničních společností začalo vydávat v roce 1947 tzv. Travel Card, které byly určeny pro obchodní cestující. Pro stejný okruh lidí vydávaly letecké společnosti kreditní karty Universal Air Travel Card.

Stejně významné místo jako společnost Western Union Telegraph Company zaujímá i společnost Diners Club International, která vznikla v roce 1950. Úkolem klubu bylo vydávat svým členům úvěrové karty pro placení v restauracích, hotelech a

obchodech, se kterými má klub uzavřenou smlouvu. Tímto tedy vznikla první víceúčelová úvěrová karta pro nákupy dražšího zboží a služeb.

Roku 1958 vstoupila na trh platebních karet společnost a cestovní kancelář American Express. První karty vydala společnost 1. října 1958. Tyto karty byly vyrobeny z papíru a měly fialovou barvu. O rok později byly papírové karty z bezpečnostních důvodů nahrazeny kartami plastovými, které bylo těžší padělat, a také společně s imprinterou zrychlily placení. Úspěch karet byl značný, ale to neznamenalo, že vše probíhalo bez problémů. Jedním z problémů byla neznalost řízení úvěrového rizika, takže první čtyři roky byl celý projekt ztrátový kvůli nesplaceným úvěrům. Mezi roky 1960 a 1961 společnost dokonce uvažovala o prodeji kreditních karet společnosti Diner Club. K tomuto kroku nakonec nedošlo. Společnost American Express najal George Waterse, který změnil některé provozní postupy. První, ačkoliv malý, zisk přinesly karty až v roce 1962.

*„V roce 1965 založily čtyři banky v Chicagu Midwes Bank Card Association a začaly vydávat vlastní karty“ (Juřík, 2001, p. 17). Roku 1966 vytvořily kalifornské banky asociaci Interbank Card Association (ICA), ze které později vznikla společnost MasterCard.*

Možnosti magnetického proužku objevily banky v první polovině 70. let. Díky tomu se začaly budovat sítě bankomatů a platebních terminálů.

### **Platební karty v České republice**

*„V České republice jsou mezinárodní platební karty přijímány od roku 1969. Jako první byly karty Diners Club a American Express. Postupně byly do roku 1990 akceptovány platební karty American Express, Diners Club, Eurocard/MasterCard, JCB, VISA a krátce i Air Plus a enRoute“ (Juřík, 2001, p. 31).*

V roce 1988 vydala Živnostenská banka první platební karty, které měly omezené použití. Byly to tzv. dispoziční karty k tuzexovým účtům, které se používaly k výběru odběrních poukazů PZO<sup>1</sup> Tuzex v pobočkách ČSOB a SBČS<sup>2</sup> a k bezhotovostnímu placení v prodejnách Tuzex.

---

<sup>1</sup> PZO Podnik zahraničního obchodu

<sup>2</sup> SBČS Státní banka československá

Roku 1989 vydaly Česká a Slovenská státní spořitelna první bankomatové karty. Roku 1990 otevřela společnost American Express svoji kancelář a převzala tak od Čedoku veškeré zprostředkovatelské služby, které do této doby Čedok zajišťoval. Tuto činnost ukončil Čedok pro ostatní systémy v červnu 1992. Tyto činnosti převzaly společnosti VISA a Eurocard/MasterCard.

Roku 1990 přišla Komerční banka se zajímavou nabídkou, které spočívala ve společném budování a provozování moderního platebního systému. Tuto nabídku přijala Agrobanka, Investiční banka, Poštovní banka, Tatra banka a Všeobecná úvěrová banka. V roce 1992 Komerční banka uvedla do provozu dva bankomaty, které byly zapojeny do mezinárodního systému Eurocard/MasterCard/Cirrus. Do sítě VISA byly bankomaty zapojeny až v roce 1994. První platební terminály uvedla do provozu roku 1993 Komerční banka.

České banky nabízely svým klientům nejdříve bankomatové karty Cirrus nebo elektronické platební karty Maestro/Cirrus. Bohatší zákazníci mohli získat mezinárodní karty VISA nebo Eurocard/MasterCard. Jelikož banky své klienty většinou neznaly, byly podmínky pro vydání platebních karet poměrně dost přísné. Až postupem času se podmínky začaly zmírňovat, karty se tak staly dostupné pro větší část klientů.

## **2.2 Česká bankovní asociace**

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990, její původní název byl Bankovní asociace. Od roku 1992 působí jako dobrovolné sdružení právnických osob podnikajících v peněžnictví a oblastech úzce souvisejících.

V současné době Česká bankovní asociace sdružuje 37 bank. Členství v České bankovní asociaci lze rozdělit na dvě skupiny - plné a přidružené členství. Plné členství je vyhrazeno pro banky a pobočky zahraničních bank s licenci ČNB. Přidružené členství slouží zejména reprezentacím zahraničních bank a pomocných organizací se vztahem k bankovníctví.

### **2.2.1 Hlavní úkoly asociace**

Mezi hlavní úkoly České bankovní asociace patří zastupování a prosazování společných zájmů členů ve vztahu k Parlamentu, vládě, ČNB a dalším právním subjektům. Dále také reprezentuje role a zájmy bankovníctví vůči veřejnosti a zahraničí. V neposlední řadě se podílí na standardizaci postupů v bankovníctví a harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie.

## **2.3 Sdružení pro bankovní karty**

Toto sdružení vzniklo 4. února 1991 jako Mezibankovní sdružení pro platební karty.

Sdružení pro bankovní karty je zájmovým sdružením právnických osob - bank případně i jiných organizací, jejichž zájmem je rozvoj platebních karet v České republice a koordinace prací, souvisejících s tímto rozvojem. V zájmu svých členů jedná s tuzemskými i mezinárodními organizacemi z oblasti platebních karet.

Členství vzniká na základě písemné žádosti a rozhodnutí Kolegia o přijetí.

### **2.3.1 Druhy členství**

Řádný člen

Řádným členem se může stát pouze banka nebo peněžní ústav, který má platnou bankovní licenci na území ČR a který vydává nebo akceptuje platební karty v ČR nebo má v úmyslu vydávat nebo akceptovat platební karty v ČR.

Pozorovatel

Za pozorovatele můžeme označit peněžní ústav nebo jinou právnickou osobu se sídlem v ČR, který má zájem podporovat rozvoj platebních karet v ČR.

Řádní členové i pozorovatelé sdružení jsou povinni finančně přispívat na chod sdružení formou členského vstupního a provozního příspěvku. Výši těchto příspěvků navrhuje Výkonný výbor sdružení a schvaluje ho Kolegium.

### **2.3.2 Činnosti SBK**

Činnosti sdružení pro bankovní karty lze rozdělit do 5 oblastí.

Technologie

V rámci této oblasti jsou řešena a stanovována základní pravidla provozu technologické infrastruktury. Členské banky SBK uzavřely dohodu, která například stanovuje pro nově vydávané čipové karty povinnost používat PIN při všech transakcích. Technologická oblast se řídí doporučeními a pravidly Evropské rady pro platební styk.

## Bezpečnost

SBK<sup>3</sup> kladlo velký důraz na zajištění bezpečnosti platebních karet, je tedy významným partnerem pro Policii ČR a bezpečnostní útvary platebních systémů. Činnost „Bezpečnostního výboru SBK“ významně přispívá ke snižování rizik a skutečných finančních ztrát z podvodů. Od roku 1993 pravidelně organizuje setkání s experty v této oblasti. Tyto setkání probíhají ve spolupráci s mezinárodními platebními systémy MasterCard Europe, VISA EU, American Express a Diners Club. (Sbk website, 2016)

## Legislativa

SBK je akceptovaným partnerem ČNB a Bankovní asociace při tvorbě návrhů zákonných norem za oblast platebních karet a elektronických prostředků. Na sdružení se také obrací různé státní instituce, kvůli vyjádření odborných stanovisek z problematiky platebních karet.

## Statistické ukazatele

SBK je mimo platební systémy jedinou organizací, která shromažďuje statistická data o platebních kartách na trhu ČR. Tyto údaje souhrnně zpracovává ve čtvrtletních intervalech a jsou významným podkladem pro analýzy trhu. Souhrnné údaje jsou k dispozici členům SBK, ale i veřejnosti a médiím.)

## Edukativní činnost.

Pro své členy pořádá SBK pololetně odborné semináře, které jsou zaměřené na aktuální domácí i mezinárodní vývoj platebních karet. Mezi přednášejícími jsou specialisté z členských bank, platebních systémů a dalších organizací Účastníci těchto seminářů tak mají možnost získat aktuální informace, které jsou potřebné pro jejich činnost.

---

<sup>3</sup> Sdružení pro bankovní karty



## 2.4 Vydavatelé platebních karet

### 2.4.1 Bankovní asociace

Mezi bankovní asociace vydávající platební karty patří VISA a Europay/MasterCard. Obě tyto asociace jsou neziskové organizace. Většinu jejich příjmů tvoří provozní poplatky, jejichž výše je závislá na počtu vydaných karet, druhu, počtu a objemu realizovatelných transakcí a služeb.

Členy těchto asociací se mohou stát banky a za určitých podmínek i jiné instituce.

Europay International S. A.

Historie této mezinárodní bankovní asociace sahá až do roku 1964, kdy byla založena bankovní skupinou ve Švédsku. V roce 1968 začala spolupracovat s asociací MasterCard jako strategický partner. Europay zabezpečuje akceptaci a vydávání platebních karet v Evropě.

MasterCard International, Inc.

*„Vznik mezinárodní bankovní společnosti MasterCard sahá do poloviny 60. let. Dne 16. srpna 1966 byla ve Spojených státech založena asociace Interbank Card Association (ICA), sdružující 17 bank, které stály v této době mimo systém Bank Americard (později VISA)“ (Juřík, 2001, p. 23).*

V roce 1979 byl název změněn na MasterCard International. Horní polovina přední části karty byla dána bankám k volnému využití, druhou polovinu vyplňoval znak MasterCard, který byl v roce 1981 o hologram. Karty od této asociace byly prvními kartami, které použily hologram jako ochranu proti padělání.

VISA International

*„Historie této bankovní společnosti sahá až do roku 1958, kdy jejím předchůdcem byla první úspěšná bankovní Charge a Credit Card Bank Americard, vyvinutá Bank od America“ (Juřík, 2001, p. 25). V roce 1977 se přejmenovala na VISA USA a VISA International. VISA dnes patří k největšímu mezinárodnímu platebnímu kartovému systému.*

## 2.4.2 Nebankovní platební systémy

### American Express company

*„Společnost American Express company založil ve Spojených státech v roce 1841 Henry Wells. Předmětem jejího podnikání byla přeprava zboží, peněz a cenin mezi městy Buffalo a Albany ve státě New York“ (Juřík, 2001, p. 26). V roce 1891 rozšířili své produkty o cestovní šeky, které se staly nejrozšířenějšími na světě. Postupem času se síť poboček začala rozrůstat. Jejich nabídka se rozšířila o železniční a lodní lístky. Počátkem 20. století se ve firmě začaly rozvíjet finanční služby. Roku 1958 společnost vydala svou první platební kartu.*

### Diners Club

První univerzální platební kartu na světě vydala společnost Diners Club 28.2.1950. Tato společnost je specializovanou organizací, která je zaměřena na zprostředkování bezhotovostní úhrady zboží a služeb mezi držiteli jejích Identification Card a smluvními partnery. Orientuje se pouze na špičkovou klientelu. V 80. a 90. letech zavedla společnost řadu co-branded<sup>4</sup> karet s leteckými společnostmi, které nabízí řadu výhod jako je například bezplatný vstup do salonků na letištích a garantovaná rezervace v síti mezinárodních hotelů.

### Japan Credit Bureau

*„Společnost byla založena v roce 1961 jednou z vedoucích japonských bank Sanwa Bank, která si za vzor vzala společnost American Express. Cílem společnosti bylo nabídnout japonským zákazníkům, alternativu „cizím“ platebním kartám, které všechny pocházely z USA“ (Juřík, 2001, p. 29). Od roku 1991 začala společnost vydávat své karty i v zahraničí.*

---

<sup>4</sup> Co-branded karta je taková karta která přináší spolupráci banky a firmy nebo instituce nebankovního sektoru.

## 2.5 Platební karty

Platební karta je platební instrument, který umožňuje vzdálený přístup majitele karty k peněžním prostředkům na účtu a kterým uživatel platebních služeb dává platební příkaz poskytovateli. Jedná se v podstatě o elektronický platební prostředek a jeden z instrumentů platebních služeb.

*„Platební karta je druhem identifikačních dokladů. Rozměry a fyzikální vlastnosti identifikačních karet stanoví norma ISO 3554 na 85,6x54,0x0,76 mm. Karta je vyrobena z třívrstvého PVC, který musí být mj. schopen vyrovnat deformace vzniklé při běžném používání, netoxický, odolný vůči chemickým vlivům při běžném používání.“ (Juřík, 2001, p. 42).*

### 2.5.1 Náležitosti platebních karet

Každá platební karta musí obsahovat určité náležitosti:

- Označení vydavatele karty,
- jméno držitele platební karty, popř. určitou formu identifikace držitele karty (např. rodné číslo, podpis),
- číslo platební karty,
- platnost platební karty,
- záznam dat.

#### Vydavatelé karet

Nejčastějším vydavatelem platebních karet jsou banky. Platební karty mohou vydávat i ostatní subjekty, které nemají bankovní licenci. Mezi nejznámější vydavatele platebních karet patří VISA, MasterCard, American Express, Diners Club.

Bankovní asociace:

- VISA,
- MasterCard.

Nebankovní asociace:

- American Express,
- Diners Club
- Japan Credit Bureau (JCB)

### Jméno držitele platební karty

K jednomu účtu lze vystavit i více karet. Za držitele karty je obvykle označován majitel účtu. Karta ale může být vystavena i pro další osoby, které jsou oprávněny disponovat s prostředky na účtu. Jméno držitele karty může obsahovat maximálně 27 znaků.

Jestliže se jedná o firemní kartu, je pod jménem držitele karty uveden i název firmy, k jejímuž účtu je karta vydána.

### Číslo platební karty

„Číslo platební karty obsahuje 12 až 19 znaků a má následující strukturu: první dvě místa slouží k identifikaci oblasti použití, dalších zpravidla 5 míst určuje vydavatele karty a posledních 8 až 13 slouží k identifikaci konkrétního druhu karty a držitele karty“ (Dvořák, 1999, p. 207).

### Doba platnosti karty

Doba platnosti platební karty je důležitá z hlediska použití karty. Pokud má karta prošlou lhůtu je automaticky zablokována, a nelze ji tedy použít. Doba platnosti karty může být různá, obvykle od jednoho roku do několika let. Na kartě je vyznačena jako měsíc a rok uvádějící buď jen konec platnosti karty, nebo i včetně začátku platnosti karty.

### Záznam dat

„Záznam dat může být na kartě ve formě magnetického proužku, mikročipu nebo laserového záznamu“ (Dvořák, 1999, p. 207).

Obrázek 1: Náležitosti platební karty



Zdroj: Exkurz do historie bezkontaktního placení u nás, 2016

Na obrázku č. 1 jsou vyobrazeny náležitosti přední strany platební karty.

- 1) Název a logo banky
- 2) Čip
- 3) Číslo platební karty
- 4) Platnost platební karty
- 5) Jméno držitele karty
- 6) Logo vydavatele karty
- 7) Bezkontaktní platba

Obrázek č. 2 zobrazuje zadní stranu platební karty, kde jsou opět vyznačeny a popsány její náležitosti.

**Obrázek 2: Zadní strana platební karty**



Zdroj: FAQ - ČASTÉ DOTAZY, 2016

- 8) Magnetický proužek
- 9) Podpisový proužek
- 10) Hologram
- 11) CVV/CVC kód

## 2.5.2 Druhy platebních karet

Tabulka 1: Hlediska třídění platebních karet

Hledisko třídění	Druhy karty
Podle způsobu zúčtování	<ul style="list-style-type: none"><li>- debetní platební karta</li><li>- kreditní platební karta</li><li>- charge karta</li><li>- předplacená</li></ul>
Podle rozsahu použití	<ul style="list-style-type: none"><li>- síť vydavatele</li><li>- regionální</li><li>- vnitrostátní</li><li>- mezinárodní</li></ul>
Podle osoby držitele	<ul style="list-style-type: none"><li>- osobní karta</li><li>- služební karta</li><li>- bez identifikace</li></ul>
Podle druhu záznamu na kartě	<ul style="list-style-type: none"><li>- karta s magnetickým proužkem</li><li>- karta s čipem</li><li>- karta s reliéfním písmem</li><li>- laserová karta</li></ul>
Podle funkce a způsobu užití	<ul style="list-style-type: none"><li>- bankomatová karta</li><li>- platební karta</li><li>- záruční šeková karta</li></ul>
Podle marketingového členění	<ul style="list-style-type: none"><li>- karta základní</li><li>- karta prestižní</li><li>- karta výběrová</li></ul>

Zdroj: Juřík, 2001

### Podle způsobu zúčtování

Platební karty se člení podle způsobu zúčtování do několika skupin. Základní členění je na karty kreditní, debetní, charge karty a předplacené karty.

#### Charge karty

Na úplném začátku bylo hlavním záměrem vydavatele charge karty prodat více zboží a svému zákazníkovi zjednodušit placení (Juřík, 2001).

Banka nebo jiný vydavatel této platební karty držiteli pouze evidovala všechny transakce na příslušném účtu a teprve po uplynutí určité doby, která byla předem dána ve smlouvě, došlo k uhrazení celé částky držitelem karty. „Vydavatel karty v podstatě svého klienta uvěřoval, neboť kryl jeho potřeby po celé období, kdy držitel mohl kartu užívat, aniž by hradil jakoukoli peněžní částku. Po uplynutí daného období vydavatel karty zaslal

*držiteli přehled všech jeho transakcí s požadavkem úhrady. Držitel požadovanou částku uvedenou v přehledu odsouhlasil včetně všech transakcí a uhradil najednou celou částku“ (Schlossberger,2012, p. 137).*

### **Kreditní karta**

Kreditní karta je karta, jejímž prostřednictvím její držitel čerpá úvěr od vydavatele karty. Na rozdíl od Charge karty může být čerpáný úvěr splácen postupně. Vždy je ale uvedena minimální výše splátky, která musí být splacena.

Před vydáním kreditní karty banka požaduje potvrzení o výši příjmu, podle něhož stanovuje limit výše čerpání úvěru. Banka klientovi pravidelně posílá výpisy provedených transakcí, kde je uvedena i minimální splátka. Při splácení úvěru má držitel karty dvě možnosti. Úvěr může splatit najednou v rámci bezúročného období, které trvá přibližně 45 – 55 dní od data transakce nebo může úvěr splácet prostřednictvím splátek, které jsou ovšem úročeny. Bezúročné období se ovšem nevztahuje na částky, které klient vybírá z bankomatu, ty se úročí hned od data výběru.

Tyto karty byly nejdříve vydávány pouze dobrým klientům na základě dobrého hodnocení bonity klienta. Dnes jsou vydávány téměř každému, kdo si o ně požádá.

Kreditní (úvěrové) karty lze rozdělit na běžné a kupní úvěrové karty.

#### **Běžná úvěrová karta**

*„Běžnou úvěrovou kartu vydávají banky. Karta umožňuje čerpání předem dohodnutého revolvingového spotřebního úvěru od banky. Způsob čerpání úvěru je velice komfortní. Klient totiž může čerpat v libovolném okamžiku“ (Jílek, 2013, p. 516).* Není tedy nutné žádat o každé čerpání úvěru. Držitel karty má k dispozici určitý úvěrový rámec, který pokud přečerpá tak je tvrdě penalizován (Jílek, 2013).

#### **Kupní úvěrová karta**

Kupní úvěrové karty jsou vydávány nebankovními společnostmi. Většinou se jedná o společnosti, které se zabývají splátkovým prodejem. K rozšíření těchto karet došlo proto, že jsou vydávány zdarma a jednoduše. Žádost o kartu trvá, na rozdíl od žádosti u banky, pouze několik minut. Kartu může získat i zákazník, který si v obchodě jednorázově nakoupí za vyšší sumu na úvěr, přestože tuto kartu dále již nepotřebuje. Na rozdíl od úvěrových karet vydávaných bankami nemusí klient dokládat svou bankovní historii. Stačí, když doloží pouze výši příjmu, vyplní žádost a samozřejmě předloží doklad

totožnosti. Vydavatelé kupních úvěrových karet musí vlastnit od roku 2011 licenci platební instituce.

### **Debetní karta**

První debetní karty se začaly objevovat přibližně v 70. letech. Jsou spojeny s rozvojem výpočetní techniky a jsou vázány na běžný účet klienta.

Platby jsou zaúčtovány na účet neprodleně po tom, co banka obdrží zprávu o jejich provedení.

### **Předplacené karty**

Předplacené karty neboli elektronické peněženky byly určeny k platbě především drobnějších nákupů, které se nevyplatilo zúčtovat po jednotlivých položkách.

*„Elektronická peněženka je čipová karta, která má v sobě uložen elektronický ekvivalent hotových peněz v určité výši a které lze použít k placení zejména drobných částek“ (Reveda, 2008, p. 159).*

Na tuto kartu si zákazník nabije určitou částku, kterou poté z karty čerpá. Po spotřebování peněžních prostředků se tato karta může znovu nabít. Karta se neváže k žádnému účtu a lze ji věnovat i jiné osobě.

### **Podle druhu záznamu**

Dalším hlediskem třídění platebních karet je druh záznamu. Toto členění třídí karty na karty s magnetickým proužkem, čipem, reliéfním záznamem nebo karty laserové.

#### **Karty s magnetickým proužkem**

*„Magnetický proužek se u platebních karet objevil v širším měřítku až začátkem 70. let. Umožnil u karet zavést službu výplaty hotovosti z bankomatů a později i elektronické placení“ (Juřík, 2001, p. 42).*

Magnetický proužek najdeme na zadní straně karty spolu s podpisovým proužkem. Magnetický proužek obsahuje několik elektronických záznamů, které slouží zejména k řádné identifikaci a autentifikaci oprávněného držitele platební karty při jejím použití u elektronických terminálů obchodníků nebo k výběru hotovosti.



## **Karty s čipem**

*„Pokud je platební karta osazena čipem, hovoříme o čipové platební kartě. Struktura a umístění čipu podléhají mezinárodní standardizaci obdobně jako celý instrument platební karty. V současné době je čipová technologie povinná pro všechny země EHP<sup>5</sup>, které vydávají platební karty pod hlavičkou VISA nebo MasterCard“ (Schlossberger, 2012, p. 140).*

Hlavní výhodou používání čipových karet je vyšší bezpečnost, která spočívá v tom, že karty jsou lépe chráněny proti zneužití neoprávněnou osobou. Čip obsahuje různé údaje, které jsou v dnešní době obtížněji zneužitelné. Jako další výhodou je potřeba zmínit nižší provozní náklady, jelikož do čipu lze uložit různé údaje, které slouží k autorizaci, a proto není potřeba v každém případě provádět online autorizace. Čipová technologie také umožňuje přidat do čipu různé aplikace, které přímo nesouvisí s transakcí provedenou touto kartou, ale souvisí s ní nepřímou, například realizace věrnostních programů.

## **Karty s reliéfním písmem**

Reliéfní písmo zobrazuje náležitosti karty tak, že jsou vyraženy na kartě a lze je tak při použití karty u společností poskytujících zboží nebo služby snímat jednoduchým způsobem prostřednictvím mechanických imprinterů.

Pro použití v mechanických snímačích je potřeba, aby byly na kartě vyraženy nezbytné identifikační údaje. Pro tyto údaje je určena přední strana karty, konkrétně 3-4 řádky.

1. řádek – Account Number Line – obsahuje číslo karty. První dvě číslice určují druh karty (např. karty VISA začínají číslicí 4). Za nimi následuje identifikace vydavatele karty. Zbývajících 8 až 13 čísel je určeno pro identifikaci konkrétního klienta.
2. řádek – Valid Data Line – určuje období platnosti karty.
3. řádek - určen pro jméno držitele karty.
4. řádek – pouze u služebních karet, obsahuje jméno společnosti, k jejímuž účtu je karta vydána.

---

<sup>5</sup> EHP Evropský hospodářský prostor

### **Laserové karty**

Laserové karty fungují na principu záznamu dat na kompaktním disku. „*Poprvé byl tento princip u karet zkoušen v polovině 80. let ve Spojených státech*“ (Juřík, 2001, p. 42).

### **Hybridní karty**

Za hybridní kartu je označována taková karta, která je opatřena jak magnetickým proužkem, tak čipem. V současné době je většina karet vydávána jako hybridní.

### **Podle způsobu použití karty**

Podle způsobu použití členíme karty na bankomatové, platební a šekové záruční karty. Platební karty slouží k placení bezhotovostních transakcí. Platby se provádí pomocí imprinteru.

Koncem 60. let se na platebních kartách objevil magnetický proužek, na který se zaznamenávají data pro ověření transakce. V této době byl vybudován i první bankomat, a tak karty s magnetickým proužkem umožnily i výběr hotovosti z bankomatu. Takovéto karty, které umožňují i výběr hotovosti se nazývají bankomatové.

*„Šeková záruční karta neslouží k placení, na rozdíl od platebních nebo bankomatových karet, ale je pouze dokladem zaručujícím předložený šek. Tento systém přinesl bankám zjednodušení manipulace s šeky“* (Juřík, 2001, p. 52).

### **Podle rozsahu použití karty**

Podle rozsahu použití lze karty dělit například na tuzemské a mezinárodní. Mezinárodní karty jsou akceptovatelné na celém světě, pokud jsou oprávněni k jejich přijímání, nebo jimi lze vybírat hotovost v bankomatech v různých zemích.

Tuzemské karty lze použít pouze na území daného státu nebo v síti za podmínek stanovených obchodníky. Tyto karty jsou označeny např. „Valid only in the Czech Republic“. Domácí platební karty jsou v současné době vydávány minimálně. V minulosti bylo možné karty použít pouze v obchodní síti jejich vydavatele a výběr z bankomatu byl umožněn pouze z bankomatu banky, která kartu vydala. Důvodem bylo nevybudování technických podmínek pro mezibankovní ověřování a zúčtování transakcí.

## **Podle druhu uživatele**

Dalším hlediskem, podle kterého můžeme karty členit, je druh uživatele. Podle tohoto členění můžeme karty rozdělit na osobní a služební.

Osobní karty jsou určeny k soukromému používání jejich držitelů.

*„Služební karty se vydávají pro majitele a pracovníky společnosti nebo vládní instituce a slouží k hrazení výdajů spojených s plněním pracovních nebo služebních úkolů“ (Juřík, 2001, p. 52).*

## **Podle marketingového členění**

Podle marketingového členění můžeme karty rozdělit na základní, prestižní a výběrové.

### **Základní karty**

Tyto karty jsou dosažitelné pro většinu klientů. Nejčastěji se jedná o debetní karty, které jsou určeny pro výběry hotovosti z bankomatů a k elektronickému placení. Jsou spojeny s běžným účtem a nejsou tedy samostatným produktem.

### **Prestižní karty**

*„Prestižní karty jsou určeny pro velmi dobré a finančně dobře situované klienty a podmínky pro jejich vydání jsou mnohem přísnější než pro standardní druhy karet“ (Juřík, 2001, p. 53).* Tyto karty často vlastní majitelé firmy nebo její vrcholoví manažeři. O prestižní kartu může klient sám požádat.

### **Výběrové karty**

Na rozdíl od prestižní karty, o kterou si může klient sám zažádat, výběrová karta je nabízena pouze okruhu nejlepších klientů. Banka ji tedy klientovi nabídne sama.

Jak prestižní tak výběrové karty přinášejí svým klientům další přidané hodnoty, které jsou velmi specifické. Mohou nabízet například širokou škálu slevových bonusů, možnost přednostního odbavení na vybraných letištích, levnější členství v některém z golfových klubů apod.

### **2.5.3 Druhy rizik**

#### **Úvěrové riziko**

Úvěrové riziko (Credit risk) představuje ztrátu způsobenou nesolventností držitele karty. „*Výše tohoto rizika je závislá na způsobu, jakým vydavatel provádí ověření bonity klienta, a na míře rizika, které při tomto hodnocení vědomě akceptuje*“ (Juřík, 2001, p. 90). Toto riziko souvisí s tím, že klient není schodem uhradit své výdaje, které realizoval platební kartou (nejčastěji úvěrovou).

#### **Zneužití karty cizí osobou**

Největší podíl na rizicích tvoří zneužití ztracených nebo odcizených karet. Proto je tedy velmi důležité, aby si držitel karty kontroloval, zda ji stále vlastní. Pokud by držitel karty zjistil, že kartu ztratil nebo mu byla odcizena, je důležité, aby neprodleně informoval svoji banku, která provede tzv. stoplistaci karty.

#### **Zneužití nedoručené karty**

Některé banky posílají platební karty svým klientům poštou, v oddělené zásilce od PIN kódu. To může způsobit odcizení během přepravy a následné zneužití karty. Platební karta, která je na cestě k držiteli, má čistý podpisový proužek, a proto podvodník může vytvořit svůj vlastní vzorový podpis.

Protože začátkem 90. let banky zaznamenaly vzestup tohoto druhu podvodů, některé banky se rozhodly vydávat karty klientům pouze ve svých pobočkách

#### **Padělky karet**

Výrobu padělků karet ztěžují ochranné prvky, které budou v bakalářské práci ještě zmíněny. Výrazné zvýšení ochrany přináší čipové karty s programovatelným mikroprocesorem.

#### **Podvodná žádost o kartu**

Proti tomuto podvodu se lze preventivně chránit ověřováním osobních dokladů klienta.

## 2.5.4 Ochrana platebních karet

S podvody a krádežemi se nyní setkáváme téměř ve všech oblastech našeho života, není tomu jinak ani u platebních karet.

V roce 1992 se podařilo do českého trestního zákona prosadit ustanovení o trestnosti padělání platebních karet, jejich neoprávněného držení a podvodů s nimi. V rámci Sdružení pro bankovní karty (SBK) byl v roce 1997 založen Bezpečnostní výbor SBK, který sdružuje pracovníky bank a dalších organizací, zabývajících se řešením podvodných transakcí.

K zajištění vyšší bezpečnosti se postupem času vyvinuly různé protiopatření, která můžeme rozdělit do několika skupin.

### Ochrana karty proti zneužití držitelem

Základním prvkem ochrany je dobrá znalost klienta a jeho finanční situace. Klienti mají s bankami sjednány finanční limity transakcí. „*Při většině karetních transakcí se provádí tzv. autorizace, která ověřuje, zda je požadovaná operace kryta finančním limitem klienta, případně u debetních karet i zůstatkem na běžném účtu. Je-li limit nebo zůstatek na účtu překročen, je odeslána negativní autorizační odpověď*“ (Juřík, 2001, p. 93).

### Ochrana karty proti zneužití cizí osobou

Tento druh ochrany je založen na ověření totožnosti držitele karty. Při výběru hotovosti z bankomatu se k ověření využívá osobní identifikační kód, tzv. PIN. Použití karty k výběru hotovosti na pobočkách je vázáno na předložení průkazu totožnosti a na podepsání účtenky shodně s podpisovým vzorem.

### Ochrana karty proti padělání

Ochranu karet proti padělání můžeme rozdělit do dvou skupin na fyzickou ochranu a systémovou.

Fyzická ochrana

- Hologram – Tento ochranný prvek byl zaveden v roce 1981. Nejčastěji se používají dvou nebo třírozměrné lisované hologramy, které jsou běžně viditelné v denním světle.

- Podpisový proužek – Podpisový vzor držitele karty je zaznamenán na speciálním proužku papíru, který je citlivý na gumování a chemikálie. Při zásahu do struktury vystoupí drobné texty „VOID“ (neplatné).
- Ceninový tisk a ultrafialové barvy – Zahrnuje přesný ceninový tisk designu karty a speciálních ochranných znaků společně s tiskem mikrotextů.

#### Systémová ochrana

- Systémy expertní – pracují s pevně danými parametry.
- Systémy s umělou inteligencí – průběžně mění své parametry.

### 2.5.5 Vývoj a trendy

Od roku 2011 se v České republice vydávají čipové karty, které jejich držitelům umožňují bezkontaktní placení. V kartě je podle standardu NFC (Near Field Communication) zabudovaná anténa, která pro radiovou komunikaci s platebním terminálem na krátkou vzdálenost.

Vedle bezkontaktních karet se na trhu začínají uplatňovat také tzv. mobilní platby, kdy mobilní telefony obsahují aplikaci pro vzdálené NFC platby. Klient si pak tedy pouze do svého telefonu stáhne aplikaci, službu si aktivuje a v podstatě již může platit pomocí svého mobilního telefonu. Karty v mobilu jsou chráněny PIN kódem aplikace.

Některé banky nabízejí také tzv. bezkontaktní nálepky. Bezkontaktní nálepka má téměř stejné funkce jako platební karta. Může mít podobu debetní nálepky, kdy držitel nálepky čerpá své finanční prostředky ze svého účtu, nebo se může jednat o kreditní nálepku, pomocí které klient čerpá úvěr u banky. Výhodou této bezkontaktní nálepky je variabilita umístění, může se nalepit například na mobilní telefon nebo jiný předmět, který lidé nosí stále sebe. Naopak nevýhodou je, že s touto nálepkou není možné vybírat hotovost z bankomatů a některé funkce oproti standardním platebním kartám jsou omezené. Bezkontaktní nálepky v ČR vydává zatím pouze několik bank.

**Obrázek 3: Označení bezkontaktních plateb**



Zdroj: Visa Classic, 2016

### 3 Metodika

Cílem této bakalářské práce bylo shromáždit data o využívání platebních karet, jejich vývoji a užití (včetně internetových obchodů), srovnat aktuální nabídku různých poskytovatelů a zjistit, zda lidé znají rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou.

Při zpracování této bakalářské práce bylo využito dotazníkového šetření. Správná formulace otázek velmi ovlivňuje výsledky celého výzkumu. Dotazník patří mezi jednu z nejčastějších forem shromažďování dat pro různé průzkumy. Tímto způsobem se snaží získat názory od respondentů. Metody dotazování lze rozdělit do několika skupin. Mezi nejčastější patří rozhovor, telefonní dotazování, písemné nebo elektronické dotazování.

Metoda ústního rozhovoru je většinou využívána pokud tazatel chce zjistit hlubší informace. Výhodou tohoto typu dotazování je, že se může okamžitě reagovat na odpovědi dotazovaného a lze tak zachytit i jeho reakci na danou otázku. Mezi nevýhody lze zařadit velkou časovou a finanční náročnost, která je s touto metodou spojena.

Písemné dotazování patří v dnešní době mezi velmi oblíbenou metodu. Výhodou písemného dotazování je finanční nenáročnost, jednoduchost vyhodnocování a vyplňování pro respondenty. Nevýhodou této metody je nemožnost kontroly podmínek vyplnění a nižší návratnost vyplněných dotazníků.

Stále oblíbenějším se stává elektronické dotazování, tedy pomocí e-mailu nebo dotazníků umístěných na webových stránkách.

Dotazník se může skládat ze třech typů otázek. Jedná se o otázky uzavřené, na které respondent odpovídá pouze vybráním nabídnuté odpovědi. Polouzavřené otázky jsou takové otázky, na které se odpovídá výběrem nabídnuté odpovědi nebo vlastní odpovědí. Otevřené otázky vyžadují napsání vlastního názoru na danou otázku.

Při zpracování bylo využito elektronického dotazování. Dotazník byl vytvořen pomocí webové stránky [www.vyplnto.cz](http://www.vyplnto.cz). Pro respondenty bylo připraveno 13 otázek, z nichž bylo 9 uzavřených a 4 polouzavřené otázky. Dotazník byl přístupný po dobu 30 dnů. Celkem ho vyplnilo 153 respondentů.

Výsledky tohoto dotazníku byly zpracovány pomocí programu Microsoft Excel, kde byly tyto výsledky zpracovány graficky.



## 4 Praktická část

Praktická část této bakalářské práce je rozdělena do několika částí. První část se zabývá vývojem vydaných platebních karet, počtem plateb (včetně internetových). Tyto data jsou získána ze stránky Sdružení pro bankovní karty (SBK). Další část této práce je věnována vyhodnocování výsledků dotazníkového šetření. Třetí část je zaměřena na výsledky průzkumu, který provádělo Ministerstvo financí ČR v roce 2015. A poslední část porovnává nabídku kreditních karet od několika vybraných poskytovatelů.

### 4.1 Vývoj platebních karet

Data o vývoji počtu vydaných platebních karet a vývoji počtu a objemu plateb u obchodníků byly vyhledávány na stránkách Sdružení pro bankovní karty, které zveřejňuje čtvrtletní statistiky o těchto údajích.

#### 4.1.1 Počet vydaných platebních karet

Následující tabulka zobrazuje vývoj počtu vydaných platebních karet v České republice v letech 2003 – 2016. Data byla získána na webových stránkách Sdružení pro bankovní karty.

Tabulka 2: Vývoj počtu vydaných platebních karet v ČR v letech 2003 - 2016

Rok	2003	2004	2005	2006	2007
<b>Karty celkem</b>	6 373 591	6 867 733	7 390 357	7 865 453	8 623 124
<b>Debetní</b>	5 829 857	5 873 728	6 418 446	6 602 775	6 974 147
<b>Kreditní</b>	203 274	372 933	614 542	885 266	1 212 401
<b>Charge</b>	335 269	327 115	357 369	377 412	436 576
Rok	2008	2009	2010	2011	2012
<b>Karty celkem</b>	8 931 872	9 054 308	9 268 914	10 030 193	10 172 883
<b>Debetní</b>	7 220 667	7 372 327	7 400 919	7 454 543	7 363 852
<b>Kreditní</b>	1 276 714	1 224 814	1 564 430	2 288 981	2 269 397
<b>Charge</b>	434 491	457 167	303 565	286 669	266 631
Rok	2013	2014	2015	2016	
<b>Karty celkem</b>	10 250 651	11 027 590	11 421 038	11 325 153	
<b>Debetní</b>	7 945 804	8 731 223	9 131 920	9 240 156	
<b>Kreditní</b>	2 075 106	2 019 394	2 023 159	1 871 562	
<b>Charge</b>	229 741	276 973	265 959	213 435	

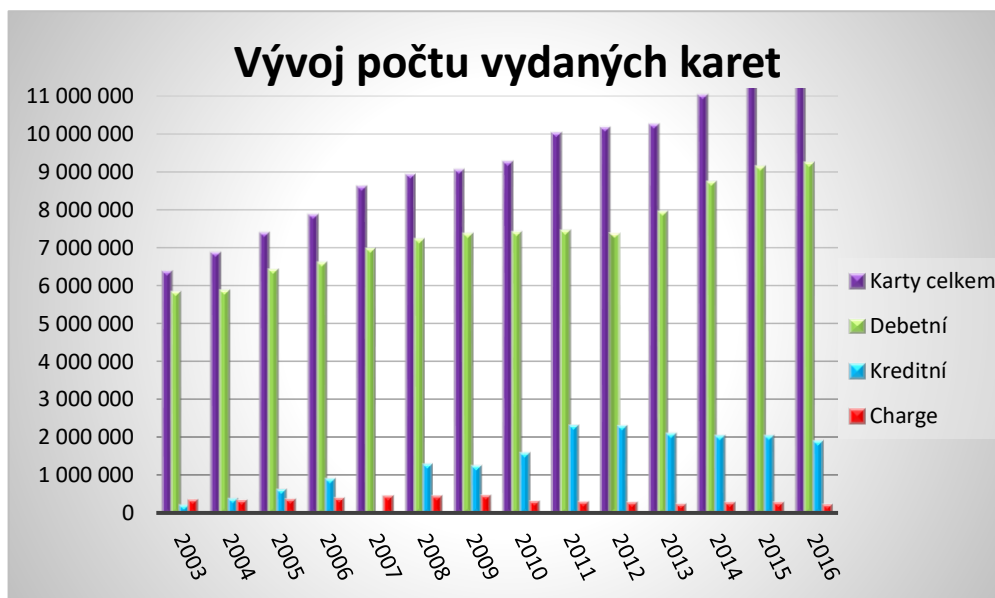
Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

Do vývoje počtu vydaných platebních karet bylo zahrnuto období od roku 2003 do roku 2016. Z tabulky č. 2 lze zjistit, že počet vydaných karet má růstovou tendenci. Největší zastoupení mají debetní karty. Poměr debetních karet vůči ostatním postupně

klesá. V roce 2003 tvořily debetní karty 92 % všech vydaných platebních karet, v roce 2015 a 2016 debetní karty tvořily okolo 80 % všech vydaných karet. Z čehož vyplývá, že tento dominantní vliv postupně klesá, i když počet vydaných debetních karet každý rok roste.

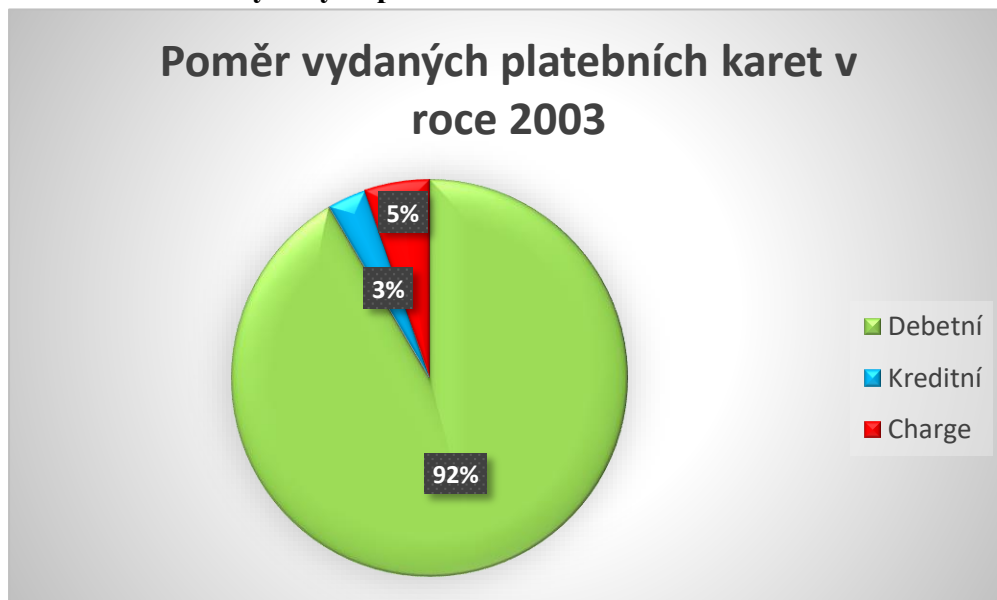
Jedním z důvodů, proč počet vydaných platebních karet roste, je, že také roste počet bank a platebních institucí, které karty vydávají. Zjištěné rozdíly lze lépe porovnat v následujícím grafu.

**Graf 1: Vývoj počtu vydaných platebních karet**



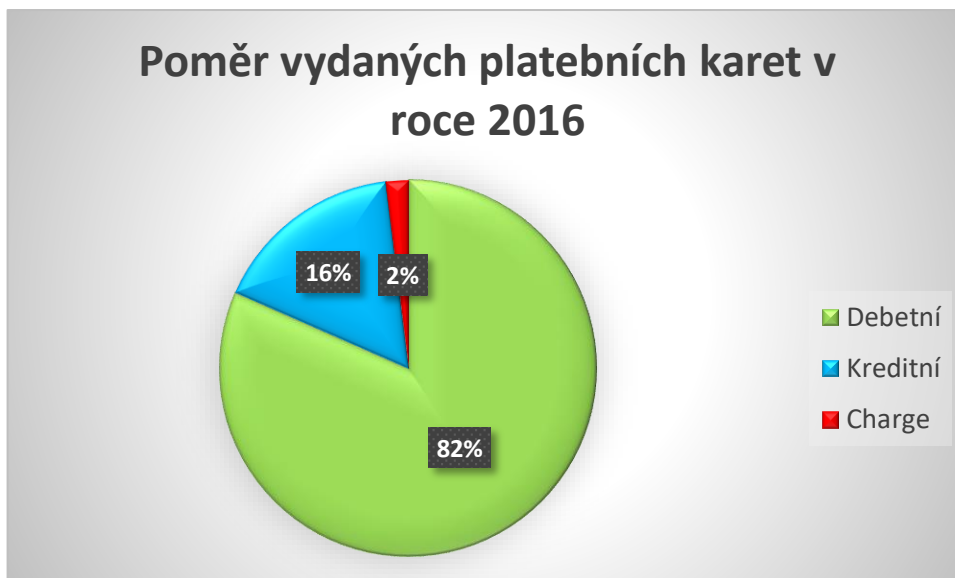
Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

**Graf 2: Poměr vydaných platebních karet v ČR v roce 2003**



Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

**Graf 3: Poměr vydaných platebních karet v ČR v roce 2016**



Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

Při porovnání grafu č. 2 a grafu č. 3 je vidět, že procentuální zastoupení klesá u debetních (z 92 % na 82 %) a charge karet (z 5 % na 2 %) naopak u kreditních karet výrazně roste (z 3 % na 16 %).

#### 4.1.2 Počet plateb u obchodníků

**Tabulka 3: Vývoj počtu plateb u obchodníků**

Rok	2007	2008	2009	
<b>Počet plateb u obchodníků</b>	137 899 579	169 254 912	194 231 582	
- z toho kreditními kartami	25 360 037	30 041 615	32 970 040	
<b>Objem plateb u obchodníků (v tis. Kč)</b>	155 530 892	188 964 124	200 924 496	
- z toho kreditními kartami (Kč)	31 917 331	38 646 115	37 942 801	
<b>Částka na platbu (Kč)</b>	1 128	1 116	1 034	
Rok	2010	2011	2012	
<b>Počet plateb u obchodníků</b>	224 409 915	270 008 563	308 186 163	
- z toho kreditními kartami	36 283 504	45 868 352	50 764 119	
<b>Objem plateb u obchodníků (v tis. Kč)</b>	203 591 131	269 077 694	283 834 301	
- z toho kreditními kartami (Kč)	410 848 502	50 904 792	54 013 030	
<b>Částka na platbu (Kč)</b>	907	997	921	
Rok	2013	2014	2015	2016
<b>Počet plateb u obchodníků</b>	377 920 819	479 375 371	580 434 955	683 831 908
- z toho kreditními kartami	65 907 602	79 269 584	95 451 361	103 508 846
<b>Objem plateb u obchodníků (v tis. Kč)</b>	321 826 633	374 752 411	447 362 448	477 804 950
- z toho kreditními kartami (Kč)	65 197 103	72 823 429	81 066 722	82 646 869
<b>Částka na platbu (Kč)</b>	852	782	771	699

Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

V tabulce č. 3 je uveden vývoj počtu a objemu plateb u obchodníků v období mezi roky 2007 – 2016. Ačkoliv počet i objem plateb roste, průměrná částka na platbu klesá. Průměrná částka na jednu platbu klesla z 1128 Kč (2007) na 699 Kč (2016) což je tedy pokles o 38 % během 10 let. Důvodem je zřejmě to, že lidé využívají platební kartu i k běžným nákupům.

Počet plateb kreditními kartami je v procentuálním porovnání s celkovými platbami každý rok téměř stejný. Nevyskytuje se zde žádný pravidelný růst nebo pokles. Počet plateb kreditními kartami tvoří přibližně 16 % všech provedených plateb u obchodníků.

#### 4.1.3 Počet plateb na internetu

Následující tabulka nabízí porovnání počtu plateb na internetu.

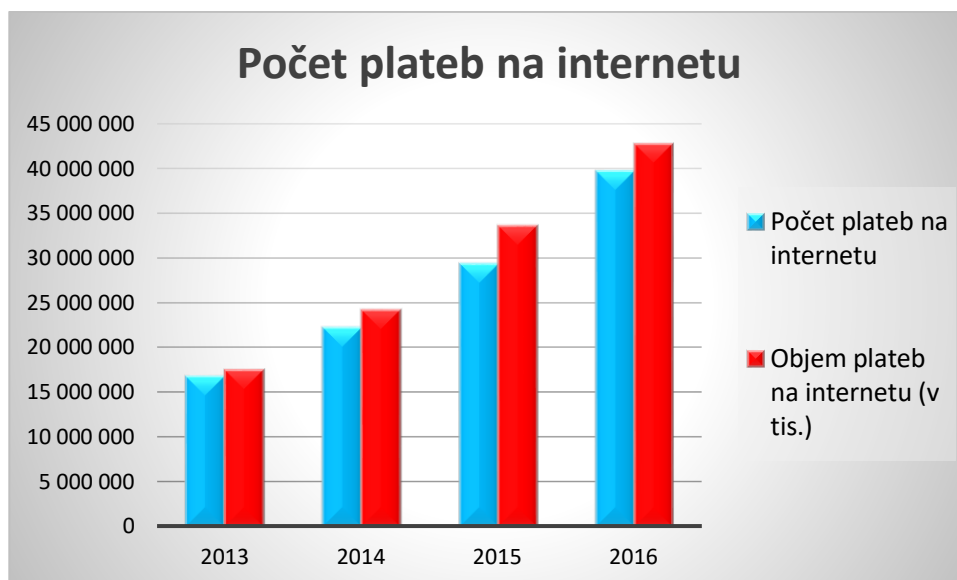
**Tabulka 4: Vývoj počtu plateb na internetu**

<b>Rok</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
<b>Počet plateb na internetu</b>	16 769 528	22 253 544	29 334 254	39 657 053
<b>Objem plateb na internetu (v tis. Kč)</b>	17 582 214	24 253 067	33 642 712	42 763 291
<b>Částka na platbu (Kč)</b>	1048	1090	1147	1078

Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

V tabulce č. 4 je vidět vývoj počtu plateb na internetu od roku 2013 do roku 2016. Statistiky SBK bohužel na webových stránkách zobrazují pouze data, která se týkají počtu plateb na internetu, od roku 2013. Z tabulky lze tedy zjistit, že počet i objem plateb na internetu ve sledovaných čtyřech letech každým rokem roste. Lepší znázornění této situace nabízí graf č. 4.

**Graf 4: Počet plateb na internetu**



Zdroj: vlastní zpracování, Sbk website, 2016

Jedním z důvodů, proč počet plateb na internetu každoročně roste, může být i to, že se zvyšuje i jejich zabezpečení. Dnes je již téměř běžným zabezpečením tzv. 3D Secure. Fungování tohoto systému je jednoduché. Při online placení se nejdříve prověří, zda obchodník tento systém podporuje. Pokud ano tak je klient, který chce platit, přesměrován na platební bránu, kam zadá číslo své karty, datum platnosti a CVV kód. Po zadání všech těchto údajů proběhne kontrola, po které je klientovi na mobilní telefon zasláno jednorázové heslo, kterým platbu potvrdí.

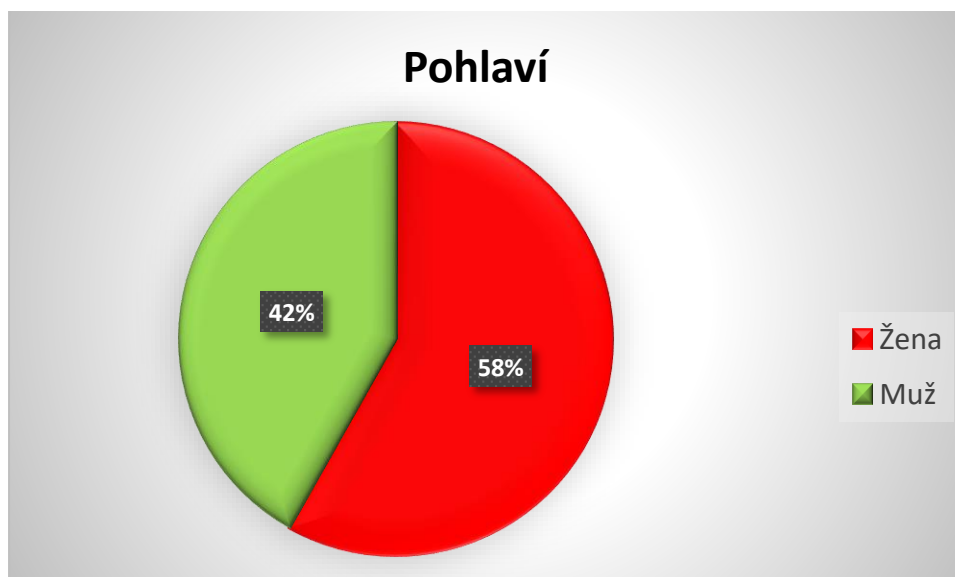
## 4.2 Dotazníkové šetření

Pomocí dotazníku, který byl umístěn na webových stránkách [www.vyplnto.cz](http://www.vyplnto.cz) bylo zjišťováno, zda lidé znají rozdíl mezi debetní a kreditní kartou, k jakému účelu a jak často využívají svoji platební kartu a zda znají možnosti, jak se bránit proti zneužití jejich platební karty.

Dotazník obsahuje 13 otázek, z nichž jsou některé uzavřené a některé polouzavřené. Dotazník vyplnilo celkem 153 respondentů. Lidé měli možnost tento dotazník vyplnit v období od 14.12.2016 do 13.1.2017. Dotazník je přiložen v příloze č.1.

První část dotazníku se zabývá základními údaji o respondentech, konkrétně jsou zde otázky týkající se pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání respondenta. Všechny tyto otázky jsou uzavřené. Další část šetření zjišťuje, zda lidé vlastní platební kartu, jakou kartu vlastní a zda ví, jaká z karet je úvěrová. Tyto otázky jsou rovněž uzavřené. Třetí část dotazníku je zaměřena na četnost použití platební karty a účel použití. Další část šetření se zabývá výhodami a nevýhodami kreditní karty. Poslední část dotazníku zjišťuje, zda lidé ví, co dělat při zneužití jejich platební karty a jak se brání proti zneužití. Tyto otázky jsou formulovány buď jako uzavřené nebo polouzavřené. Následující graf zpracovává otázku č. 1.

**Graf 5: Otázka č. 1**

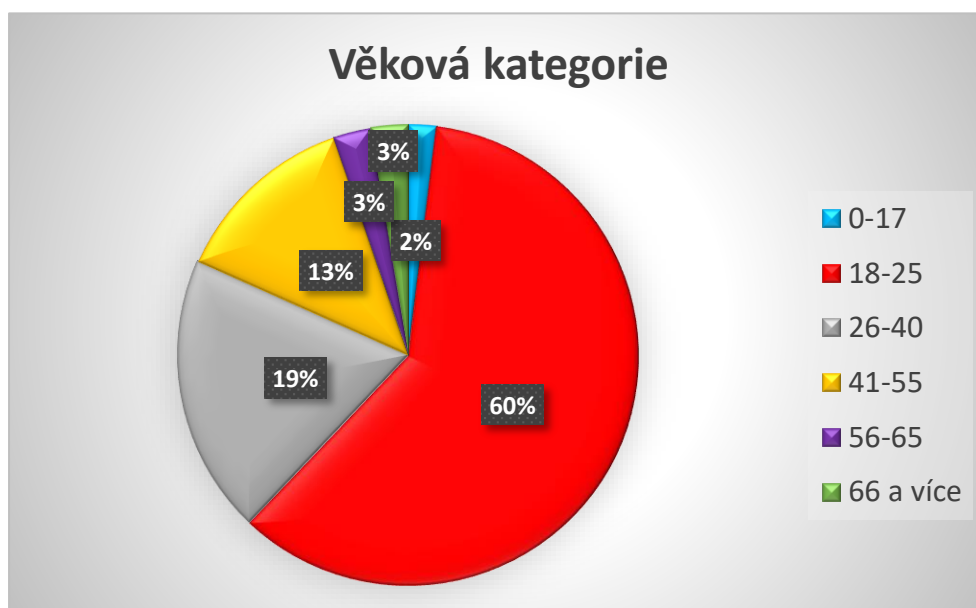


Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 5 lze vidět, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 58 % žen a 42 % mužů ze 153 respondentů, kteří tento dotazník vyplnili.

Grafické znázornění otázky č. 2 nabízí graf č. 6. Otázka č. 2 se zabývá věkem respondentů.

**Graf 6: Otázka č. 2**



Zdroj: vlastní zpracování

Dotazník byl určen pro všechny věkové kategorie. Respondenti byli rozděleni do šesti skupin. Zastoupení respondentů v jednotlivých kategoriích uvádí graf č. 6. První kategorii tvoří osoby do 17 let včetně. Z této skupiny dotazník vyplnila 2 % všech respondentů. Druhou skupinu tvoří respondenti od 18 do 25 let. Tato skupina byla nejpočetnější, tvoří ji 60 % všech dotazovaných. Druhá nejpočetnější kategorie zahrnuje osoby od 26 do 40 let, konkrétně 19 % respondentů. Čtvrtá skupina obsahuje osoby ve věku 41 až 55 let, z této skupiny vyplnilo dotazník 13 %. Předposlední kategorie se zaměřila na osoby od 56 do 65 let a z této kategorie se dotazníku zúčastnily 3 % všech respondentů. Do poslední kategorie se zařadily osoby s věkem 66 a více, tuto kategorii tvořily také 3 % všech respondentů, kteří tento dotazník vyplnili.

Následující graf zpracovává otázku č. 3, která se zabývala nejvyšším dosaženým vzděláním respondentů.

**Graf 7: Otázka č. 3**



Zdroj: vlastní zpracování

Odpovědi na otázku č. 3 byly rozděleny do pěti kategorií. V grafu č. 7 lze vidět, že nejvíce respondentů spadá do kategorie středoškolského vzdělání s maturitou, konkrétně 59 % respondentů. Nejmenší zastoupení měly osoby se vzděláním vyšším odborným, tuto skupinu tvoří pouze 3 % všech dotazovaných. Vysokoškolské vzdělání má 20 % respondentů. Středoškolského vzdělání s výučním listem dosáhlo 13 % dotazovaných. Pouze základní vzdělání mělo 5 % respondentů.



V grafu č. 8 je zpracována otázka č. 4, která se zabývala tím, zda lidé vlastní platební kartu. Lze vidět, že 99 % dotazovaných vlastní platební kartu. Pouze 1 % respondentů platební kartu nevlastní

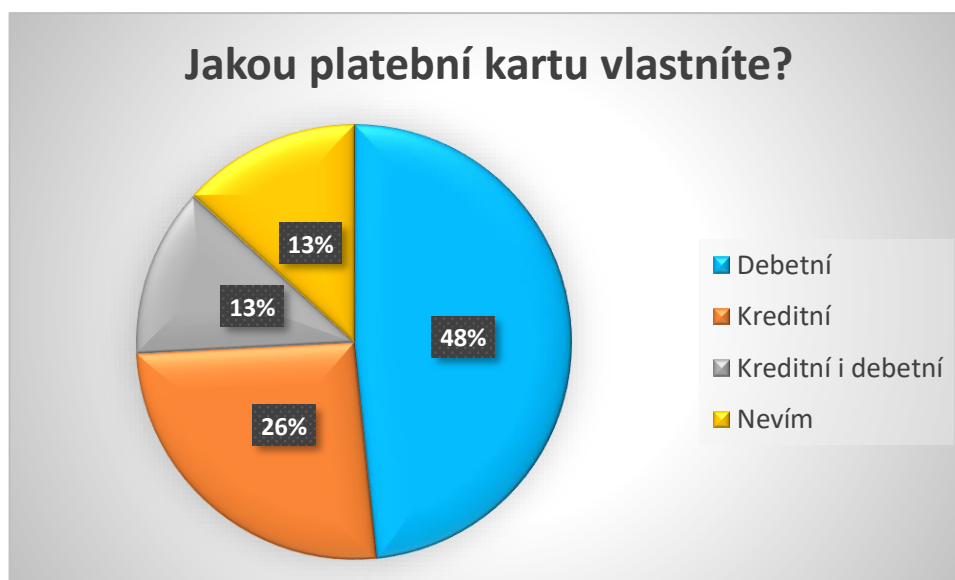
**Graf 8: Otázka č. 4**



Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 9 zpracovává otázku č. 5, na kterou odpovědělo 48 % dotazovaných, že vlastní debetní platební kartu. Dalších 26 % osob vyplnilo v dotazníku, že jsou držiteli kreditní karty. Kreditní i debetní kartu vlastní 13 % dotazovaných. Ze všech respondentů, kteří tento dotazník vyplnili, 13 % neví, jakou vlastní platební kartu.

**Graf 9: Otázka č. 5**



Zdroj: vlastní zpracování

Na otázku, která karta je úvěrová, odpovědělo 57 % dotazovaných správně. Ze všech vyplněných dotazníků 15 % osob odpovědělo špatně. Zbytek, tj. 28 % respondentů, nevěděl správnou odpověď. Přehlednější zobrazení nabízí graf č. 10.

**Graf 10: Otázka č. 6**



Zdroj: vlastní zpracování

Při využití odpovědí na předchozí otázku, lze zjistit i přesný počet lidí, kteří odpověděli správně na otázku č. 6, která zněla: Která z těchto karet je úvěrová. V grafu č. 9 můžete vidět, že jako úvěrovou kartu označilo 57 % respondentů kreditní kartu, což je správně. Pokud se využijí i odpovědi na přechozí otázku (Jakou platební kartu vlastníte?) lze zjistit, že z 39 respondentů, kteří odpověděli na otázku č. 5, že vlastní kreditní kartu, odpovědělo na otázku č. 6 správně pouze 8 dotazovaných, což je poměrně málo. Poukazuje to tedy na to, že lidé, kteří vyplňovali tento dotazník, si nejsou úplně vědomi rozdílu mezi kreditní a debetní platební kartou. Při zaměření na respondenty, kteří odpověděli na otázku č. 5, že vlastní debetní kartu lze zjistit, že správnou odpověď u otázky č. 6 označilo 63 respondentů ze 73 respondentů. Reálně tedy odpovědělo na otázku č. 6 správně pouze 71 respondentů.

Graf č. 11 se zabývá otázkou č. 7, která u respondentů zjišťovala, zda využívají u své karty čerpání úvěru. Z dotazníku vyplynulo, že 89 % dotazovaných nevyužívá čerpání úvěru. Několikrát do roka využívá úvěr u své karty 6 respondentů, tzn. 4 %. Celkem 7 % odpovědělo, že využívá každý měsíc čerpání úvěru u své karty.

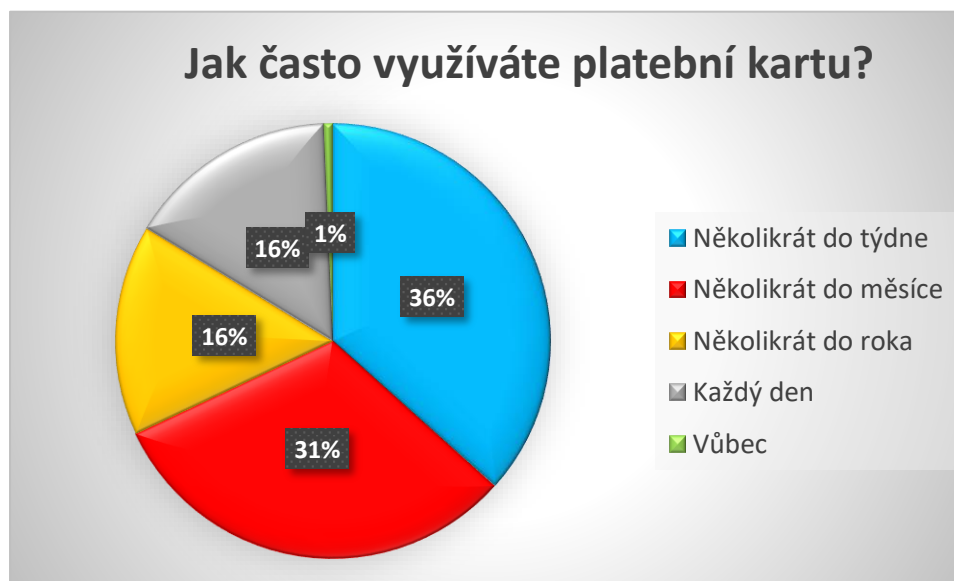
**Graf 11: Otázka č. 7**



Zdroj: vlastní zpracování

Následující graf nabízí zpracování otázky č. 8, která se ptala respondentů na to, jak často používají svou platební kartu.

**Graf 12: Otázka č. 8**



Zdroj: vlastní zpracování

Největší část dotazovaných, konkrétně 36 %, uvedla, že platební kartu využívá několikrát do týdne. Několikrát do měsíce využívá svou platební kartu 31 % respondentů. Z celkového počtu respondentů odpovědělo 16 %, že kartu využívají několikrát do roka. Dalších 16 % používá svoji kartu každý den. Pouhé 1 % dotazovaných nepoužívá platební kartu.

Získané odpovědi na otázku č. 9 jsou graficky zpracovány v následujícím grafu. Otázka č. 9 se zaměřila na účel, ke kterému jsou karty nejčastěji využívány svými držiteli. Tato otázka je zpracována v grafu č. 13. U této otázky mohli dotazovaní označit více odpovědí. Celkem 133 respondentů uvedlo, že platební kartu využívají k platbám v obchodech. 118 osob označilo výběr hotovosti z bankomatu jako účel, ke kterému používají svoji platební kartu. Online platba se také řadila k poměrně oblíbeným odpovědím, celkem ji označilo 84 respondentů. Následující 3 odpovědi nebyly vybírány stejně často jako předchozí. Celkem 16 dotazovaných vybralo jako účel použití své platební karty vklad hotovosti. O několik respondentů méně, konkrétně dohromady 13, označilo možnost dobíjení kreditu. Pouze 9 ze všech dotazovaných používá svoji kartu ke službě Cash back, což je výběr hotovosti na pokladně u obchodníka.

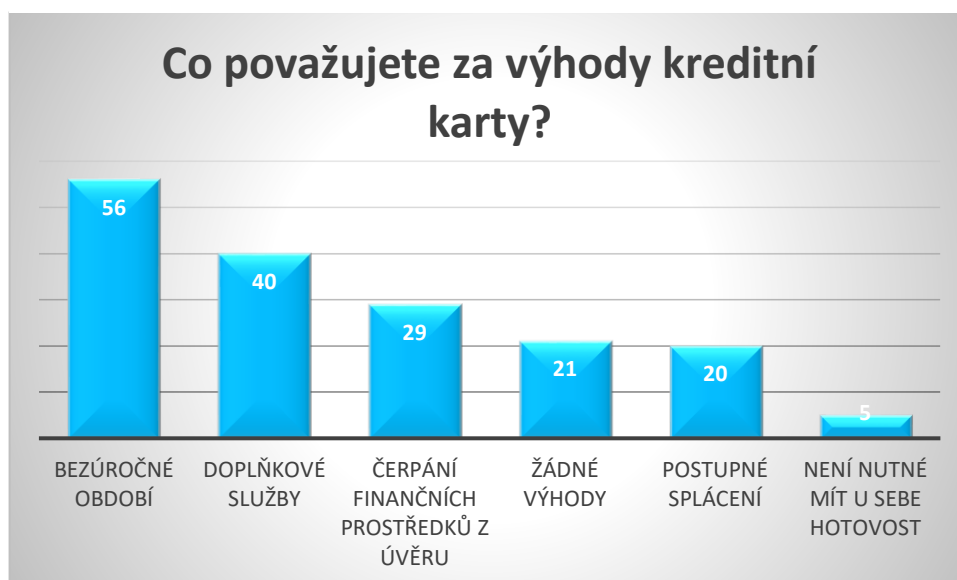
**Graf 13: Otázka č. 9**



Zdroj: vlastní zpracování

Ke grafu č. 14 se vztahuje otázka č.10, u které mohli respondenti opět označit více možností. Ze všech dotazovaných uvedlo 56 osob, že jako výhodu považují bezúročné období, během kterého mohou svůj úvěr splatit. Přesně 40 lidí označilo za výhodu kreditní karty doplňkové služby, které jim plynou z držení kreditní karty. Dohromady 29 respondentů uvedlo, že výhoda je čerpání finančních prostředků z úvěru. Postupné splácení jako výhodu vybralo 20 osob ze všech dotazovaných. Celkem 21 respondentů neshledává žádnou výhodu u kreditní karty. Pouze 5 lidí označilo jako výhodu to, že nemusí mít u sebe hotovost nebo vlastní finanční prostředky.

**Graf 14: Otázka č. 10**



Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka z dotazníku byla také s možností volby více odpovědí. Jako nevýhodu platební karty označilo 80 všech dotazovaných vysoké úroky, které jsou s úvěrem z této karty spojeny. Další nevýhodou jsou vysoké poplatky za vedení účtu, tuto možnost vybralo 70 lidí. Celkem 26 respondentů označilo jako nevýhodu úvěrový rámec podle výše jeho příjmu. Ze všech dotazovaných odpovědělo na tuto otázku 5 lidí odpovědí, že nevýhody neznají nebo o nich nejsou informováni. Přehlednější zpracování této otázky nabízí graf č. 15.

**Graf 15: Otázka č. 11**



Zdroj: vlastní zpracování

Na otázku č. 12, která je graficky zpracována v grafu č. 16, odpovědělo 69 % respondentů tak, že znají možnosti, jak se bránit proti zneužití platební karty a ví, co mají dělat při zneužití jejich platební karty. Částečně kladně odpovědělo na tuto otázku 20 % dotazovaných. Ti tedy znají možnosti zneužití platební karty, ale neví, jak se proti zneužití bránit. Zbýlých 11 % respondentů nezná možnost zneužití platební karty ani možnosti, jak se zneužití bránit.

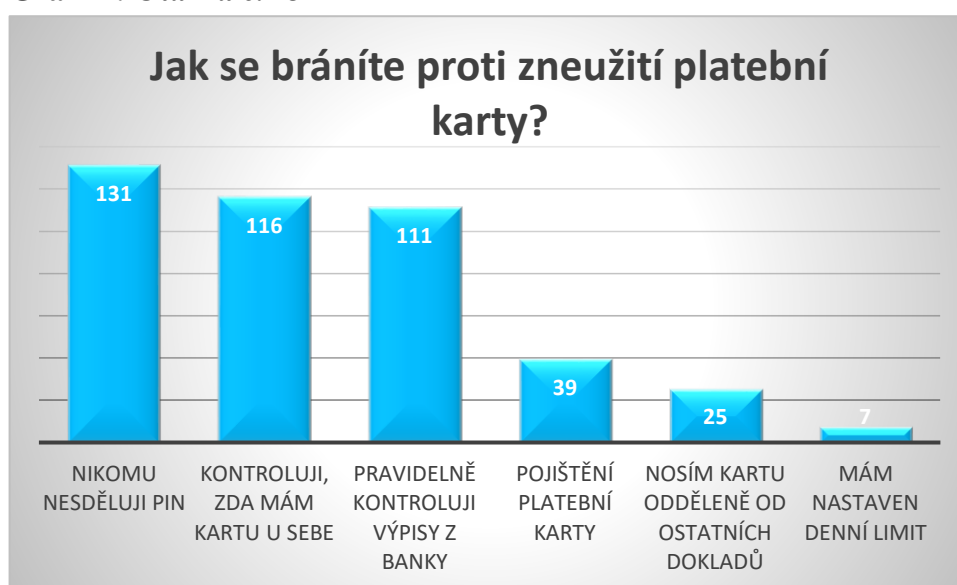
**Graf 16: Otázka č. 12**



Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka dotazníku zněla, jak se lidé brání proti zneužití platební karty. Opět to byla otázka, na kterou mohli respondenti odpovědět vybráním více možností. Graf č. 17 zobrazuje četnost odpovědí na tuto otázku. Nejčastější odpověď byla, že lidé nikomu nesdělují PIN, což by v dnešní době už mělo být samozřejmostí. Druhá nejčastější odpověď, dohromady se 116 odpověďmi, zněla, že lidé kontrolují, zda mají kartu u sebe. Další, také velmi častá odpověď, byla pravidelná kontrola výpisů z banky. Tuto odpověď označilo dohromady 111 osob. Mezi méně časté odpovědi lze zařadit pojištění platební karty, denní limit nebo to, že lidé nosí platební kartu odděleně od ostatních dokladů.

**Graf 17: Otázka č. 13**



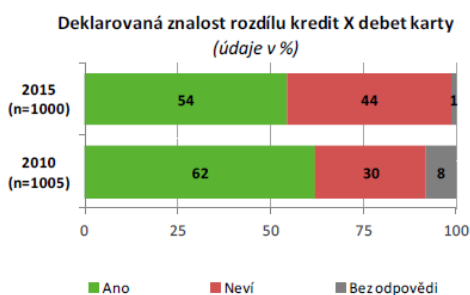
Zdroj: vlastní zpracování

### 4.3 Průzkum Ministerstva financí ČR

Ministerstvo financí v roce 2015 provedlo průzkum zaměřený na finanční gramotnost dospělých osob. Cílovou skupinou byla populace ČR starší 18 let. Velikost vzorku byla 1000 osob. Průzkum proběhl po pěti letech. Minulý průzkum byl prováděn v roce 2010. Úroveň výsledků tohoto šetření se oproti roku 2010 zásadně nezlepšila, v některých oblastech došlo dokonce ke zhoršení znalosti v oblasti financí.

Na obrázku č. 4 jsou grafy, které znázorňují znalost rozdílu mezi debetní a kreditní kartou. V průzkumu v roce 2015 uvedlo 54 % občanů, že si myslí, že znají rozdíl mezi kreditní a debetní kartou. Při porovnání s rokem 2010 se tato znalost snížila, v roce 2010 rozdíl znalo 62 % lidí. V dalších dvou grafech, které jsou na tomto obrázku je vyobrazena skutečná znalost rozdílu. Pouze 51 % těch, kteří si myslí, že rozdíl znají, dokáží rozdíl skutečně popsat. Z toho tedy vyplývá, že z původních 543 lidí rozdíl skutečně zná pouze 277 osob.

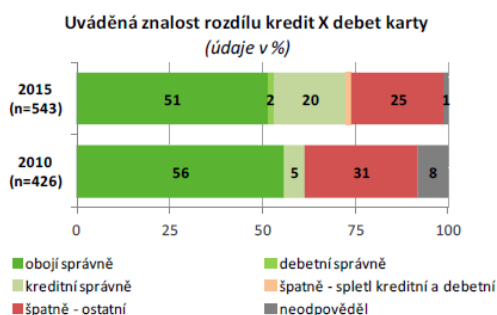
**Obrázek 4: Znalost rozdílu debetní a kreditní karty**



Rozdíl mezi kreditní a debetní kartou zná, podle svého mínění, 54 % osob. V roce 2010 to bylo 62 %.

**Ano:** 30 - 44 let, vyšší vzdělání, nejvyšší příjmy, vysoká ekonomická zodpovědnost i finanční znalost

**Ne:** 60+ let, ZŠ + SŠ bez maturity, nízké příjmy, nízká ekonomická zodpovědnost i finanční znalost



Jen respondenti, kteří deklarují znalost rozdílu (n = 543)

51 % těch, kteří si myslí, že rozdíl znají, skutečně dokáže rozdíl popsat.

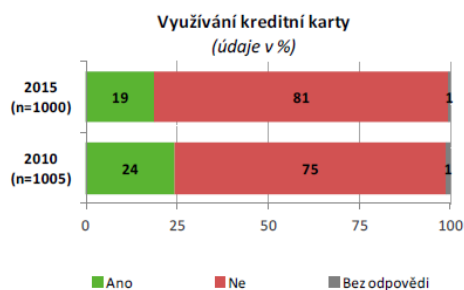
Z celé populace rozdíl uvádí správně 28 % lidí. V roce 2010 to bylo 35 %.

Zdroj: Měření finanční gramotnosti 2015: Kompletní výsledky / 2015 / Ministerstvo financí ČR - proč se finančně vzdělávat



Následující obrázek obsahuje grafy, které se týkají využívání kreditní karty. V roce 2015 podle tohoto šetření využívalo kreditní kartu 19 % osob, v roce 2010 to bylo 24 % osob, které se zúčastnily šetření Ministerstva financí ČR. Nejčastějším důvodem používání kreditní karty je finanční rezerva, tuto odpověď označilo 29 % respondentů.

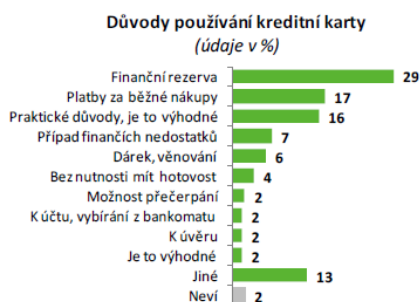
**Obrázek 5: Používání kreditní karty**



Kreditní kartu využívá 19 % osob. V roce 2010 to bylo 24 %.

Ano: 30 - 44 let, OSVČ, střední velikost měst

Ne: studenti, důchodci, menší města



Jen respondenti, kteří kreditní kartu využívají (n = 187)

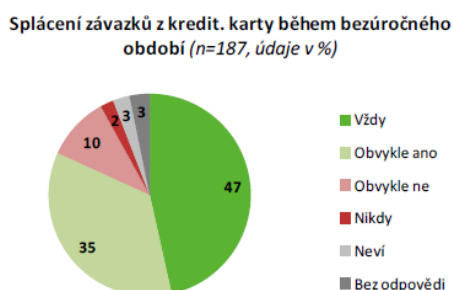
Důvody používání kreditních karet jsou různé. Nejčastěji uváděným důvodem je finanční rezerva (29 %).

17 % osob oceňuje platby při běžných nákupech. 16 % využívá kreditní kartu, protože je to praktické a výhodné.

Zdroj: Měření finanční gramotnosti 2015: Kompletní výsledky / 2015 / Ministerstvo financí ČR - proč se finančně vzdělávat

Obrázek č. 6 se zabývá využíváním bezúročného období. Z grafu lze vidět, že 82 % osob, které vlastní kreditní kartu odpovědělo, že bezúročné období využívají vždy nebo obvykle. Nikdy ho nevyužívají pouze 2 % respondentů z toho šetření.

**Obrázek 6: Využití bezúročného období**



Jen respondenti, kteří kreditní kartu využívají (n = 187)

82 % osob vlastnicích kreditní kartu splácí své závazky vyplývající z jejího užívání během bezúročného období.

Spláčí: VŠ vzdělání, ekonomicky zodpovědní i finančně znalí

Zdroj: Měření finanční gramotnosti 2015: Kompletní výsledky / 2015 / Ministerstvo financí ČR - proč se finančně vzdělávat

## 4.4 Porovnání nabídky

Poslední část bakalářské práce se bude věnovat porovnávání nabídky několika poskytovatelů kreditních karet. Tyto karty budou porovnávány z několika hledisek. Jedním z nich bude například délka bezúročného období, poplatky za vedení karty nebo výběru hotovosti z bankomatu. K porovnání bylo vybráno deset různých poskytovatelů.

### 4.4.1 Komerční banka, a. s.

Komerční banka, a. s. byla založena v lednu 1990. Původně to byl státní peněžní ústav. V roce 1992 se tento peněžní ústav přetransformoval na akciovou společnost. „*Komerční banka je od října 2001 důležitou součástí mezinárodního retailového bankovníctví skupiny Sociétés Générale, která je jednou z největších evropských finančních skupin*“ (Základní informace - Komerční banka).

Komerční banka, a. s. nabízí pro občany 4 druhy kreditních karet. Jedná se o Viva kartu, A kartu, Lady kartu a kartu Platinum.

Lady karta nabízí klientům úvěrový limit do výše 250 000 Kč bez dokládání příjmů. Jedná se o revolvingový úvěr, což znamená, že čím více klient splatí, tím více může znovu z úvěru čerpat. Minimální měsíční splátka je stanovena na 3 % z úvěru, tuto částku si banka strhává sama. Pokud klient splatí úvěr během bezúročného období, nezaplatí tedy bance žádný úrok.

Další kreditní kartou, kterou Komerční banka, a. s. nabízí, je A karta. Jedná se o bezkontaktní embosovanou kreditní kartu. U této karty může klient čerpat úvěr až 30 000 Kč bez doložení příjmů a až 250 000 Kč bez zajištění. Stejně jako u Lady karty tak i u A karty se jedná o revolvingový úvěr. Za každou platbu touto kartou získá klient odměnu 1 % ze zaplacené částky na jeho penzijní spoření u KB Penzijní společnosti. V případě, že držitel této karty zaplatí A kartou minimálně 3 000 Kč měsíčně, vedení úvěrového účtu bude mít zdarma.

Předposlední kreditní kartou od Komerční banky je Viva karta. Viva karta je bezkontaktní embosovaná karta, která nabízí výhodnější podmínky pro studenty. S touto kartou opět klient získá revolvingový účet.

Poslední kreditní kartou je Prémiová karta Platinum. Jedná se o prestižní bezkontaktní kartu pro náročné klienty s řadou nadstandardních služeb. S touto kartou je spojen nadstandardní pojistný program pro jejich držitele i rodinné příslušníky. Součástí

této karty je také členství v klubu Priority Pass, které umožňuje vstup do více než 700 letištních salónek po celém světě.

**Tabulka 5: Nabídka kreditních karet Komerční banky, a. s.**

	<b>A karta</b>	<b>Lady karta</b>	<b>Viva karta</b>
<b>Roční poplatek za kartu</b>	zdarma	zdarma	zdarma
<b>Měsíční poplatek za správu a vedení účtu úvěrových zdrojů (Kč)</b>	59,- / zdarma <sup>6</sup>	59,- / zdarma <sup>6)</sup>	30,- / 5,- <sup>7)</sup>
	29,- <sup>7</sup> / zdarma <sup>8</sup>	29,- <sup>7)</sup> / zdarma <sup>8)</sup>	
<b>Měsíční poplatek za automatickou splátku v rámci bezúročného období (Kč)</b>	29,-	29,-	-
<b>Platby kartou u obchodníků</b>	zdarma	zdarma	zdarma
<b>Výběr hotovosti z bankomatu KB v tuzemsku</b>	1 %, min. 30,-	1 %, min. 30,-	1 %, min. 30,-
<b>Výběr hotovosti z bankomatu jiných bank v tuzemsku</b>	1 %, min. 100,-	1 %, min. 100,-	1 %, min. 50,-
<b>Výběr hotovosti z bankomatu v zahraničí</b>	1 %, min. 100,-	1 %, min. 100,-	1 %, min. 100,-
<b>Výběr hotovosti na pokladně u obchodníka v tuzemsku - Cash back</b>	zdarma	zdarma	zdarma
<b>Úroková sazba</b>	21,99 %	21,99 %	21,99 %
<b>Změna údajů ke kartě (týdenní limit, povolení / zablokování karty pro platbu přes internet, jména apod.) prostřednictvím služby EL KB nebo na pobočce KB</b>	zdarma	zdarma	zdarma
<b>Expresní změna týdenních limitů (Kč)</b>	19,-	19,-	19,-
<b>Expresní povolení / zablokování karty pro platby na internetu (Kč)</b>	19,-	19,-	19,-
<b>Pojištění schopnosti splácet</b>	-	-	ano
<b>Bezúročné období (ve dnech)</b>	45	45	45

Zdroj: vlastní zpracování, Kreditní karty od KB s řadou benefitů

<sup>6</sup> Zdarma v případě, že bezhotovostní platby z kreditní karty A karta / Lady karta zaúčtované v daném měsíci překročí 3 000 Kč

<sup>7</sup> Platí pro majitele studentských kont G2.2 a G2, pokud mají toto zvýhodnění sjednané ve smlouvě o osobní kreditní kartě.

<sup>8</sup> Zdarma v případě, že bezhotovostní platby z kreditní karty A karta / Lady karta zaúčtované v daném měsíci překročí 1 500 Kč.

Tabulka č. 5 poskytuje porovnání 3 základních kreditních karet Komerční banky z různých hledisek. Lze vidět, že bezúročné období trvá u všech karet této banky stejně, tj. 45 dnů. V této tabulce jsou rozepsány jednotlivé poplatky, které jsou s těmito kartami spojeny.

#### **4.4.2 Česká spořitelna, a.s.,**

Česká spořitelna, a.s. patří mezi největší české banky podle počtu klientů. Je součástí skupiny Erste Group, což je obchodní banka, která operuje ve střední Evropě.

Česká spořitelna, a.s. nabízí klientům jeden druh kreditní karty, ke které je vydávána jako dodatková karta kreditní nálepka.

Kreditní karta, kterou nabízí Česká spořitelna, a.s., není úročena procenty, ale je úročena pevnou částkou, která činí 10 Kč za každých nesplacených 500 Kč k datu splatnosti. Jestliže klient s touto kartou zaplatí více jak 3 000 Kč měsíčně, bude mít v tomto období vedení účtu zcela zdarma. U této karty trvá bezúročné období až 55 dnů. Za každou platbu kartou na internetu nebo v zahraničí získá klient 1 % zpět. Tato kreditní karta rovněž umožňuje vstupy do letištních salonků v Praze a ve Vídni.

Kreditní nálepka je vydávána jako dodatková karta ke kartám České spořitelny. Ke kreditní nálepce se vztahují veškeré výhody, které se vztahují na kreditní kartu.

#### **4.4.3 Československá obchodní banka, a. s.**

Československá obchodní banka, a. s. (ČSOB) byla založena v roce 1964. Roku 1999 se stala jejím majoritním vlastníkem belgická banka KBC Bank.

Tato banka nabízí svým klientům 5 druhů kreditních karet. První z nich je kreditní karta Standard, která nabízí bezúročné období po dobu až 55 dnů. Úvěrový limit je stanoven na 250 000,- a minimální splátka činí 5 % z vyčerpané částky, minimálně však 500,-. Pokud klient nevyužije bezúročné období musí platit úroky ve výši 21,90 % p.a.. K této kartě klient rovněž získá i bezkontaktní nálepku.

Druhou kreditní kartou je kreditní karta World. V tabulce č. 6 je porovnána z různých hledisek s ostatními kreditními kartami ČSOB. U této karty je úroková sazba ve výši 19,90 % p.a.. Tato karta nabízí ovšem i další výhody jako například z každého nákupu zpět 1 % nebo prodloužená záruka o 1 rok, která se vztahuje na mobilní telefony, tablety, domácí spotřebiče, elektroniku a potřeby pro kutily. Další výhodou je také vstup do letištních salonků na Letišti Václava Havla a do salonku ve Vídni.

ČSOB myslí i na studenty, a proto jim nabízí kreditní kartu pro studenty, u které je tedy nižší úvěrový limit, ale vedení je v rámci konta zdarma. Studentům je částka nesplacená během bezúročného období úročena 21,90 % p.a.. Rovněž i na tuto kartu se vztahuje roční prodloužená záruka.

Předposlední kartou je kreditní karta Premium. Tato karta nabízí velké množství výhod, ze kterých si vybere snad každý potenciální klient. Z hlavních výhod je třeba zmínit slevy na pohonné hmoty, hlídání podezřelých transakcí bankou (v případě, že se bance zdá transakce klienta podezřelá, telefonicky se s klientem spojí, aby ji ověřila), pojištění ztráty a krádeže karty a cestovní pojištění

Poslední kartou, kterou ČSOB nabízela, je kreditní karta Platinum, kterou od 31.3.2016 ČSOB už nenabízí. Stávající klienti ji mohou využívat i nadále.

Přehlednější porovnání kreditních karet ČSOB nabízí tabulka č.6, kde jsou porovnávány jednotlivé kreditní karty z určitých hledisek. Veškeré kreditní karty od ČSOB nabízí klientům stejné bezúročné období, konkrétně 55 dní. Jednotlivé karty se od sebe liší například měsíčním poplatkem a úrokovou sazbou z úvěru. Výběry z bankomatu ČSOB v ČR a na Slovensku jsou zpoplatněny 50,- Kč za výběr.

**Tabulka 6: Nabídka kreditních karet ČSOB**

	<b>Standard</b>	<b>World</b>	<b>Pro studenty</b>	<b>Premium</b>	<b>Platinum</b>
<b>Měsíční poplatek (Kč)</b>	20,-	50,-	zdarma	450,- (pro klienty bez služby Premium)	350,-
<b>Bezúročné období (ve dnech)</b>	55	55	55	55	55
<b>Výběr z bankomatu ČSOB v ČR a SR (Kč)</b>	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-
<b>CashBack (výběr hotovosti při placení kartou)</b>	zdarma	zdarma	zdarma	-	zdarma
<b>Úvěrový limit (Kč)</b>	250 000,-	250 000,-	20 000,-	500 000,-	500 000,-
<b>Minimální měsíční splátka</b>	5 %, min. 500 Kč	5 %, min. 500 Kč	5 %, min. 500 Kč	5 %, min. 500 Kč	5 %, min. 500 Kč
<b>Úroková sazba</b>	21,90 % p.a.	19,90 % p.a.	21,90 % p.a.	17,90 % p.a.	17,90 % p.a.

Zdroj: vlastní zpracování, Kreditní karty / ČSOB

#### **4.4.4 Moneta Money Bank, a.s.**

Moneta Money Bank, a.s. vznikla v roce 1998. Až do roku 2005 působila na trhu pod názvem GE Capital Bank, od roku 2005 zněl název GE Money Bank a od roku 2016 se název změnil na Moneta Money Bank.

Moneta Money Bank nabízí 3 druhy kreditních karet – Smart, Gold a Fix. Bezúročné období trvá po dobu 50 dnů u všech třech karet. Úvěrový limit u karty Smart a Gold je 300 000,- a u karty Fix je 150 000,-. S kreditními kartami Moneta Money Bank jsou spojeny výhody programu bene + v rámci České republiky. Klient má možnost získat zpět až 30 % z nákupu.

#### 4.4.5 Raiffeisenbank a.s.

Raiffeisenbank a.s. se objevila na českém trhu v roce 1993. Své klienty obsluhuje v síti přibližně 130 poboček. Tato banka se zaměřuje především na náročnější klienty, kteří požadují vysokou kvalitu služeb.

Raiffeisenbank poskytuje 6 druhů kreditních karet, se kterými jsou spojeny různé výhody. Například kreditní karta ČSA nabízí jako bonus svým klientům za každou platbu touto kartou míle do věrnostního programu ČSA. Za každých 100 Kč získá klient 4 míle. Tyto míle může držitel karty poté proměnit za odměny jako například bonusové letenky, lepší cestovní třídy, pobyty v hotelech nebo lekce na letovém simulátoru.

S BILLA kreditní kartou je spojen bonus, jenž vrací klientům, kteří platí v prodejnách BILLA touto kartou 3 % z nákupu. BILLA kreditní karta slouží rovněž jako karta BILLA Bonus Club, se kterou jsou spojeny další výhody při platbě v těchto obchodech.

Následující tabulka nabízí přehlednější srovnání kreditních karet, které Raiffeisenbank a.s. nabízí. V tabulce je porovnáváno 6 kreditních karet podle různých hledisek.

**Tabulka 7: Nabídka kreditních karet Raiffeisenbank a.s.**

	<b>Kreditní karta EASY</b>	<b>Kreditní karta STYLE</b>	<b>Kreditní karta DE LUXE</b>	<b>Kreditní karta ČSA</b>	<b>Kreditní karta MALL.cz</b>	<b>Kreditní karta BILLA</b>	
<b>Bezúročné období (ve dnech)</b>	45	50	50	55	55	55	
<b>Úvěrový limit (Kč)</b>	100 000,-	300 000,-	500 000,-	600 000,-	600 000,-	600 000,-	
<b>Měsíční poplatek (Kč)</b>	zdarma	59,-	199,-	2 500,- (ročně)	50,-	50,-	
<b>Výběr hotovosti (Kč) z bankomatu v ČR</b>	70,- + 1 % z vybírané částky	70,- + 1 % z vybírané částky	70,- + 1 % z vybírané částky	3,5 % z vybírané částky, minimálně 89 Kč	3,5 % z vybírané částky, minimálně 89 Kč	3,5 % z vybírané částky, minimálně 89 Kč	
<b>Výběr hotovosti z bankomatu v zahraničí (Kč)</b>	100,- + 1 % z vybírané částky	100,- + 1 % z vybírané částky	100,- + 1 % z vybírané částky	3,5 % z vybírané částky, minimálně 89 Kč	3,5 % z vybírané částky, minimálně 89 Kč	3,5 % z vybírané částky, minimálně 89 Kč	
<b>Výběr hotovosti kartou na pokladně u obchodníka (Cash Back) (Kč)</b>	10,-	10,-	10,-	10,-	10,-	10,-	
<b>Úroková sazba</b>	Bezhotovostní transakce	22,56 % p.a.	17 % p.a.	14,64 % p.a.	23,99 % p.a.	23,99 % p.a.	23,99 % p.a.
	Hotovostní transakce	30% p.a.	22,56 % p.a.	22,56 % p.a.	29,99 % p.a.	29,99 % p.a.	29,99 % p.a.
<b>Výše povinné minimální splátky</b>	3,5 %, min. 300 Kč	3,5 %, min. 300 Kč	3,5 %, min. 300 Kč	3,2 %, min. 200 Kč	3,2 %, min. 200 Kč	3,2 %, min. 200 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování, Kreditní karty / Raiffeisenbank



#### 4.4.6 UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.

Svou činnost v České republice zahájila tato banka v roce 2007. „*UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. patří v České republice a na Slovensku mezi přední finanční instituce a poskytuje širokou škálu kvalitních produktů a služeb pro retailové a privátní klienty včetně malých a středních firem a velkých korporací*“ (Kreditní karty).

UniCredit Bank nabízí svým klientům 6 druhů kreditních karet. První z nich je Visa Classic Credit, jedná se o bezkontaktní embosovanou kartu. Úvěrový limit u této karty činí 10 000 – 250 000 Kč. Bez doložení příjmu může být úvěrový limit až 20 000 Kč. Bezúročné období trvá 45 dnů. Měsíční poplatek je 40 Kč za měsíc. Minimální splátka činí 5 % z úvěru, minimálně však 300 Kč.

Druhou kartou, kterou UniCredit Bank nabízí, je Visa Gold Credit. Úvěrový limit je v rozmezí 50 000 – 500 000 Kč. Bezúročné období je po dobu 45 dnů. Měsíční poplatek je stanoven na 120 Kč za měsíc. Minimální splátka, kterou musí klient zaplatit je 5 % z úvěru, minimálně však 300 Kč.

Další kartou je MC Miles & More Standard. Úvěrový limit je u této karty stejný jako u první zmiňované kreditní karty od této banky, tj. 10 000 – 250 000 Kč. Klientovi může být poskytnut úvěr až do výše 25 000 Kč bez doložení jeho příjmu. Bezúročné období činí opět 45 dnů. Měsíční poplatek činí 70 Kč. Minimální splátka je stejná jako u předchozích kreditních karet, tj. 5 % z úvěru, minimálně však 300 Kč. S kreditní kartou MC Miles & More Standard získává klient také další výhody jako například věrnostní letecký program Miles & More. Hlavní výhodou je, že klient má možnost načítat míle za lety uskutečněné na linkách Lufthansy a smluvních leteckých společností letecké aliance Star Alliance. Pokud držitel karty dosáhne určených mílových limitů, má možnost získat například bonusové letenky nebo jiné výhody.

Čtvrtou kartou je karta MC Miles & More Gold. Úvěrový limit je v rozmezí 50 000 – 500 000 Kč. Poplatek je stanoven na 170 Kč za měsíc. Bezúročné období trvá opět 45 dnů. I s touto kartou jsou spojeny výhody leteckého programu Miles & More.

Předposlední kreditní kartou od banky UniCredit Bank je karta VISA AXA CLUB. Jedná se o kreditní kartu, se kterou jsou spojeny výhody věrnostního programu AXA CLUB. Tato karta spoří při každém nákupu. Maximální výše bonusu je stanovena na 400 Kč za jeden účetní cyklus banky. Bezúročné období trvá rovněž 45 dnů jako u předchozích karet. Měsíční poplatek činí buď 30 Kč, nebo tento úvěr může být veden

klientovi i zdarma, ale pouze za určitých podmínek, například je potřeba, aby bezhotovostní obrat v minulém měsíci byl větší než 3 000 Kč. Bez doložení příjmu je možné klientovi poskytnout úvěr až do výše 20 000 Kč.

Poslední kartou od banky Unicredit Bank je VISA Generali. Tato platební karta spoří klientům 1 % z každé platby v podobě ročního bonusu připsaného na životní pojištění.

**Tabulka 8: Nabídka kreditních karet UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.**

	<b>Visa Classic Credit</b>	<b>Visa Gold Credit</b>	<b>MC Miles &amp; More Standard</b>	<b>MC Miles &amp; More Gold</b>	<b>VISA AXA CLUB</b>	<b>VISA Generali</b>
<b>Limit (Kč)</b>	10 000 - 250 000,-	50 000 - 500 000,-	10 000 - 250 000,-	50 000 - 500 000,-	10 000 - 250 000 /měsíc	10 000 - 250 000,-
<b>Měsíční poplatek (Kč)</b>	40,-	120,-	70,-	170,-	30,-*	30,- *
<b>Minimální platba</b>	5 %, min 300 Kč	5 %, min 300 Kč	5 %, min 300 Kč	5 %, min 300 Kč	5 %, min 300 Kč	5 %, min 300 Kč
<b>Bezúročné období (ve dnech)</b>	45	45	45	45	45	45
<b>Úroková sazba</b>						
<b>Limit bez doložení příjmu (Kč)</b>	20 000,-	-	25 000,-	-	20 000,-	20 000,-

Zdroj: vlastní zpracování, Kreditní karty

\* zdarma, pokud byl bezhotovostní obrat v minulém měsíci  $\geq 3\,000$  Kč

V tabulce č. 8 jsou porovnány všechny kreditní karty, které UniCredit Bank nabízí. Jsou zde porovnávány z hlediska bezúročného období, které je u těchto kreditních karet stejné. Kreditní karty se od sebe odlišují například limitem úvěrového rámce, měsíčními poplatky nebo úvěrovým limitem, do kterého nemusí klient dokládat výši příjmu.

#### 4.4.7 Sberbank CZ, a.s.

FÉR kreditní karta, je karta, kterou nabízí Sberbank CZ. Jedná se o embosovanou kreditní kartu VISA Classic. Vydání i vedení karty nabízí banka zdarma. Bezúročné období trvá po dobu až 45 dnů. Úvěrový limit je v rozmezí 10 000 – 300 000 Kč. Sberbank si pravidelně každý měsíc sama strhne povinnou minimální splátku 3 % z vyčerpané částky, minimálně však 100 Kč.

**Tabulka 9: Nabídka kreditních karet Sberbank CZ, a.s.**

		FÉR kreditní karta
<b>Bezúročné období (ve dnech)</b>		45
<b>Měsíční poplatek</b>		zdarma
<b>Minimální splátka</b>		3 %, min. 100 Kč
<b>Úvěrový limit (Kč)</b>		10 000 - 300 000,-
<b>Úroková sazba</b>	<b>Bezhotovostní transakce</b>	23,90 % p.a.
	<b>Hotovostní transakce</b>	29,90 % p.a.
<b>Výběr z bankomatu Sberbank v ČR</b>		0,25 %, min. 15 Kč
<b>Výběr z bankomatu ČSOB a Era v ČR</b>		0,50 %, min. 30 Kč
<b>Výběr z bankomatu jiné banky/společnosti v ČR</b>		1,50 %, min. 90 Kč
<b>Výběr z bankomatu v zahraničí</b>		1,75 %, min. 120 Kč
<b>Výběr hotovosti na přepážce (Cash advance) v ČR</b>		1,75 %, min. 120 Kč
<b>Výběr hotovosti na přepážce (Cash advance) v zahraničí</b>		1,75 %, min. 120 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, Sberbank CZ / Kreditní karty

#### 4.4.8 mBank S.A.

Tato banka se dostala na český trh v roce 2007, ve své nabídce má 3 kreditní karty, které jsou porovnány v tabulce č.10. Všechny tři karty nabízejí stejnou dobu bezúročného období, stejný úrok i minimální měsíční splátku. Liší se ovšem v různých poplatcích a maximální výši úvěrového limitu. Při platbě mKreditkou e-Shop lze získat peníze zpět z každé platby u obchodníka v programu MasterCard Priceless Specials. Kreditní karta mKreditka Plus nabízí například 2 % zpět z plateb v zahraničí, slevy až 50 % u partnerů programu MasterCard Elite nebo asistenční služby včetně právní asistence zdarma.

**Tabulka 10: Nabídka kreditních karet mBank S.A.**

	<b>mKreditka</b>	<b>mKreditka Plus</b>	<b>mKreditka e-Shop</b>
<b>Poplatek za vedení karty</b>	29 Kč / měsíc	59 Kč / měsíc	39 Kč / měsíc
	(první 3 měsíce zdarma)	(první 3 měsíce zdarma)	(první 3 měsíce zdarma)
<b>Vedení karty zdarma při platbě kartou minimálně ve výši</b>	500 Kč	4 000 Kč	1 000 Kč
<b>Úrok</b>	23,80 % p.a.	23,80 % p.a.	23,80 % p.a.
<b>Bezüročné období</b>	až 54 dní		
<b>Poplatek za výběr z bankomatu</b>			
<b>v ČR</b>	Zdarma nad 1 000 Kč,	1 % z vybírané částky, min. 49 Kč	1 % z vybírané částky,
	jinak 1 % z vybírané částky, min. 49 Kč		min. 49 Kč
<b>v zahraničí</b>	Zdarma nad 1 000 Kč,	zdarma	1 % z vybírané částky,
	jinak 1 % z vybírané částky, min. 49 Kč		min. 49 Kč
<b>Bezkontaktní technologie</b>	ANO	ANO	ANO
<b>Minimální měsíční splátka</b>	3 %, minimálně 50 Kč	3 %, minimálně 50 Kč	3 %, minimálně 50 Kč
<b>Výše maximálního úvěrového limitu</b>	150 000 Kč	500 000 Kč	150 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, MBank - internetová banka, z které vyřídíte téměř vše / osobní finance

#### 4.4.9 HomeCredit a.s.

HomeCredit a.s. nabízí kreditní kartu Šikovná karta. U této karty může klient splatit úvěr bez úroků během 51 dnů, kdy trvá bezúročné období. Minimální měsíční splátka činí 4 % z úvěru, minimálně však 400 Kč. Měsíční poplatek za vedení je stanoven na 59 Kč.

**Tabulka 11: Nabídka kreditních karet HomeCredit a.s.**

	<b>Šikovná karta</b>	
<b>Bezúročné období (ve dnech)</b>	51	
<b>Měsíční poplatek (Kč)</b>	59,-	
<b>Minimální splátka</b>	4 %, min. 400 Kč	
<b>Úroková sazba</b>	26,28 % p.a.	
<b>Poplatek za výběr z bankomatu</b>	Poplatek za první 3 výběry z bankomatu v měsíci (v ČR i v zahraničí)	0 Kč
	Poplatek za dotaz na zůstatek v bankomatu (v případě zobrazení, které převyšují počet výběrů z bankomatu uskutečněných v daném měsíci)	19 Kč za každé zobrazení
	Poplatek za výběr z bankomatu v ČR i zahraničí na přepážkách bank a směnárén (cash advance)	59 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, Parametry Šikovné karty - HomeCredit

#### 4.4.10 Cetelem ČR, a.s.

S kreditní kartou Cetelem má klient nákupy bez povinnosti placení úroků až po dobu 55 dnů. K této kreditní kartě dostanete rovněž bezkontaktní kreditní nálepkou, na kterou se vztahují všechny výhody jako na kreditní kartu. Ze všech nákupů v ČR i zahraničí získá klient 2 % zpět na úvěrový účet, z nákupů na internetu získá držitel karty odměnu ve výši 3 % z nákupu.

Celkové srovnání kreditních karet by bylo velmi složité. Každá banka nabízí jiné podmínky. Z hlediska bezúročného období nabízí nejlepší kreditní karty České spořitelna, a.s., ČSOB, Raiffeisenbank a.s. a banka Cetelem ČR, které nabízí bezúročné období až 55 dnů. Z pohledu měsíčních poplatků vychází z porovnání nejlépe Sberbank CZ, která nabízí vedení a správu účtu zdarma. Podle výše úrokové sazby je nejvýhodnější kreditní karta od Raiffeisenbank a.s., která nabízí úrokovou sazbu 14,64 % p.a. při

bezhotovostních transakcích. Při zaměření se na výši úvěrového rámce lze zjistit, že nejvyšší úvěrový limit nabízí Raiffeisenbank a.s. u kreditních karet ČSA, MALL.cz a BILLA a to až 600 000 Kč. Každá kreditní karta přináší svým klientům i další výhody. Téměř každá karta nabízí určité procento zpět z nákupu, vstup do letištních salonků nebo různé druhy pojištění či asistenčních služeb.

Pro klienty je tedy nejlepší, aby kreditní karta nabízela, co nejdélejší bezúročný období, co nejnižší úrok a poplatek za vedení a správu úvěrového účtu, bonusy za platby a také slevy u obchodníků. Při platbě kreditní kartou je třeba se znát, jak správně a výhodně s ní zacházet. Než si tedy klient kreditní kartu pořídí, měl by znát, jak správně ji používat. Aby se klient vyhnul placení vysokých úroků, které se pohybují přes 20 %, musí půjčku splatit během bezúročného období. Důležité je také znát poplatky za kartu, některé banky nabízejí, že při určitém měsíčním obratu je úvěrový účet v daném období zdarma. Výběry z bankomatů se u kreditních karet také velmi prodraží, většina bank je má zpoplatněny i více než 50 Kč za výběr, některé banky k tomuto poplatku dokonce připočítávají i určité procento z vybírané částky.

Naopak výhodou mohou být různé benefity a odměny, které jsou s kreditní kartou spojeny. Většina poskytovatelů kreditních karet nabízí při platbě touto kartou procenta z nákupu zpět. Ale i u těchto bonusů je třeba si dát pozor. Některé banky nabízejí tyto výhody, pouze pokud má klient sjednaný nějaký další produkt u dané banky. Pokud ne, banka danou výhodu klientovi neposkytne.

## 5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda si lidé uvědomují rozdíl mezi kreditní a debetní kartou a jestli tedy ví, kterou kartu vlastní. Dalším cílem bylo porovnat kreditní karty od různých poskytovatelů a zjistit, jak se vyvíjí počet vydaných platebních karet a počet plateb u obchodníků.

Z údajů, které lze získat na stránkách Sdružení pro bankovní karty, je vidět, že počet vydaných platebních karet každým rokem roste. Tento růst lze vidět v tabulce č. 2 a v grafu č. 1. Rovněž roste i počet a objem plateb. Naopak částka na platbu každým rokem klesá, což je způsobeno tím, že lidé platí kartou i drobnější nákupy, které by dříve platili v hotovosti. Ačkoli počet debetních karet stále převyšuje počet kreditních karet, každoročně se poměr kreditních karet k celkovému počtu vydaných karet zvyšuje. Tento nárůst je vyobrazen v grafech č. 2 a 3, kde je porovnáván poměr platebních karet v roce 2003 a 2016. Počet plateb kreditními kartami u obchodníků se zvyšuje stejně jako celkový počet plateb. Poměr plateb kreditními kartami k celkovému počtu plateb u obchodníků zůstává tedy téměř stejný, není zde žádný výrazný nárůst nebo pokles. Vývoj počtu plateb kreditními kartami a celkový počet plateb u obchodníků lze vidět v tabulce č. 3. Každoročně se zvyšuje i počet plateb na internetu, tento růst je vyobrazen v tabulce a grafu č. 4. Zvyšující se počet plateb na internetu může být způsoben například tím, že se rovněž zlepšuje i bezpečnost těchto plateb.

Další část této bakalářské práce tvoří dotazníkové šetření. Dotazník vyplnilo celkem 153 respondentů. Z toho bylo 58 % žen a 42 % mužů. První otázka týkající se pohlaví je zpracována v grafu č. 5. Další otázka se zabývala věkem respondentů, šetření bylo určeno pro respondenty všech věkových kategorií. Největší část tvořily osoby ve věku 18 – 25 let, grafické zobrazení odpovědí na otázku, která se týkala věku, je v grafu č. 6. Nejmenší zastoupení bylo v kategorii 0 – 17 let, 56 – 65 let a 65 let a více. Třetí otázka zjišťovala nejvyšší doražené vzdělání respondentů, tato otázka je zpracována v grafu č. 7. Lze z něj vyčíst, že největší část tvoří osoby se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou, konkrétně 59 % všech dotazovaných. Následující otázka se zaměřila na zjištění, zda lidé vlastní platební kartu. Z dotazovaných na tuto otázku odpovědělo kladně 99 % lidí. Otázka č. 5 se dotazovala respondentů na druh platební karty, kterou vlastní. Graf č. 9 říká, že 48 % ze všech respondentů odpovědělo, že vlastní debetní kartu, 26 % jsou majitelé kreditní karty, 13 % dotazovaných vlastní kreditní i debetní kartu a 13 % respondentů neví, jakou kartu vlastní. Následující otázka byla

zaměřena na znalost respondentů týkající se úvěrové karty. Na tuto otázku odpovědělo 57 % dotazovaných správně, 15 % respondentů odpovědělo špatně a 28 % nevědělo správnou odpověď. Z dotazníku vyplynulo, že 89 % dotazovaných nevyžívá u své karty čerpání úvěru, 7 % využívá čerpání úvěru každý měsíc, několikrát do roka toto využijí 4 % dotazovaných. V otázce č. 8 lidé odpovídali na otázku četnosti využití své platební karty. Každý den svou platební kartu používá 16 % dotazovaných, 36 % ji využívá několikrát do týdne, 31 % několikrát do měsíce, dalších 16 % ji používá několikrát do roka a pouze 1 % kartu nepoužívá. V dotazníku uvedlo 133 respondentů, že svoji kartu využívají k platbám v obchodech, 118 ji používá k výběru hotovosti z bankomatu, k online platbám ji využívá 84 dotazovaných, méně častým účelem použití platební karty bylo dobíjení kreditu, cash back a vklad hotovosti. Otázky týkající se výhod a nevýhod kreditních karet jsou zobrazeny v grafu č. 14 a grafu č. 15. Otázka č. 12 zjišťovala, zda lidé ví, jak se bránit proti zneužití jejich platební karty. Na tuto otázku odpovědělo 69 % dotazovaných, že ví, jak se bránit proti zneužití platební karty, 20 % lidí odpovědělo, že sice ví, jak se bránit proti zneužití, ale pokud by k němu došlo, neví jak postupovat a 11 % neví, jak se bránit proti zneužití jejich platební karty. Poslední otázka byla zaměřena na obranu proti zneužití platební karty. Jednalo se o polouzavřenou otázku. 131 osob nikomu nesdělují PIN kód, 116 respondentů kontroluje, zda má kartu u sebe, 111 lidí pravidelně kontroluje výpisy z banky, 39 respondentů má sjednané pojištění platební karty, 25 dotazovaných nosí platební kartu odděleně od ostatních dokladů a 7 respondentů má na kartě nastaven denní limit.

Dotazníkem bylo zjištěno, že z dotazovaných osob vlastní 99 % platební kartu, ale ne všichni ví, jakou kartu vlastní a která z karet je úvěrová. Lidé sice vnímají, že s kartou jsou spojena určitá rizika zneužití, ale vždy se najdou někteří, kteří neví, co dělat, když dojde ke zneužití jejich platební karty.

Předposlední část této práce se zabývá šetřením Ministerstva financí ČR. Šetření bylo zaměřeno na finanční gramotnost občanů České republiky. Výsledky průzkumu se od roku 2010, kdy byl proveden poslední průzkum Ministerstva financí ČR, výrazně nezměnily, v některých oblastech se dokonce zhoršily. Z výsledků bylo zjištěno, že skutečný rozdíl mezi kreditní a debetní kartou zná pouze 277 osob z 1000 dotazovaných (28 %). Na rozdíl od roku 2010 se tento počet snížil, v roce 2010 znalo rozdíl 35 % dotazovaných.



Poslední část praktické části bakalářské práce je zaměřena na porovnání nabídky kreditních karet různých poskytovatelů. K porovnávání bylo vybráno 10 různých poskytovatelů. Kreditní karty byly porovnávány podle různých hledisek, jedním z nich byla úroková sazba, doba bezúročného období nebo měsíční poplatky. Jednoznačně nelze vybrat nejvýhodnější kreditní kartu. Lidé, kteří se rozhodnou pro pořízení kreditní karty, by měli pečlivě porovnat nabídky různých bank, aby si vybrali kreditní kartu, která pro ně bude výhodná.

V praxi je tedy důležité rozeznávat kreditní kartu od debetní. Nejedná se o stejné platební instrumenty. Jak vyplývá ze zjištěných údajů z dotazníku, lidé si zcela neuvědomují rozdíl mezi kreditní a debetní kartou a někteří je dokonce zaměňují. Lidé by si měli vždy zjistit a uvědomit si, jakou kartu jim banka nabízí a zjistit si veškeré podmínky, rizika a výhody, které jsou s danou kartou spojeny

Z výsledků této práce vyplývá malá informovanost občanů o rozdílech mezi kreditní a debetní kartou, i když se jednalo o poměrně malý vzorek. Proto by se zodpovědné instituce ČNB a MF případně s podporou bankovních asociací (SBK) měly více zaměřit na šíření těchto informací mezi veřejnost ČR a banky. Malá informovanost občanů rovněž vyplývá i z šetření Ministerstva financí ČR, jejichž data jsou v práci také uvedena.

## **6 Summary**

This thesis deals not only with the history of payment cards but also with their current development, fundamental concepts, appropriateness of the payment cards, their classification, security and protection. The aim of this bachelor thesis is to analyse advantages and disadvantages of credit cards. The practical part focuses on the comparison of banks' offers. The questionnaire surveys whether the users of payment cards become conscious of the difference between credit and debit cards and if they actually know which card they own. The questionnaire also tries to find out how often and why the users use payment cards. The further point is the survey of the main advantages and disadvantages of credit cards. This thesis concerns of the development of the amount of payment, the extent of transaction and the amount of the average sum per one payment.

Key words: Bank Card Association, cashless transactions, interest-free period

## 7 Seznam literatury

### 7.1 Seznam knižních zdrojů

- Dvořák, P. (1999). Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. Praha: Linde.
- Jílek, J. (2013). Finance v globální ekonomice. Praha: Grada.
- Juřík, P. (2006). Platební karty: 1870-2006 : velká encyklopedie. Praha: Grada.
- Juřík, P. (2001). Svět platebních a identifikačních karet (2. přeprac. vyd.). Praha: Grada.
- Revenda, Z. (2008). Peněžní ekonomie a bankovníctví (Vyd. 4.). Praha: Management Press.
- Schlossberger, O. (2012). Platební služby. Praha: Management Press.

### 7.2 Seznam internetových zdrojů

- Exkurz do historie bezkontaktního placení u nás. Exkurz do historie bezkontaktního placení u nás [Online]. Retrieved December 04, 2016, from <http://m.finparada.cz/1268-Ceska-sporitelna-zacala-vydavat-bezkontaktni-kreditni-karty-Jak-jsou-na-tom-ostatni-banky.aspx>
- FAQ - ČASTÉ DOTAZY. FAQ - ČASTÉ DOTAZY [Online]. Retrieved December 04, 2016, from <http://do21.ws/?page=1c>
- Kreditní karty. Kreditní karty [Online]. Retrieved December 03, 2016, from <http://www.penize.cz/kreditni-karty>
- Kreditní karty. Kreditní karty [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.unicreditbank.cz/cs/obcane/uvery/kreditni-karty.html?card=4&card=5&card=6>
- Kreditní karty / ČSOB. Kreditní karty / ČSOB [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.csob.cz/portal/lide/produkty/platebni-karty/kreditni-karty>
- Kreditní karty od KB s řadou benefitů. Kreditní karty od KB s řadou benefitů [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.kb.cz/cs/ucty-platby-a-karty/kreditni-karty/>
- Kreditní karty / Raiffeisenbank. Kreditní karty / Raiffeisenbank [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.rb.cz/osobni/kreditni-karty>

MBank - internetová banka, z které vyřídíte téměř vše / osobní finance. MBank - internetová banka, z které vyřídíte téměř vše / osobní finance [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.mbank.cz/osobni/>

Měření finanční gramotnosti 2015: Kompletní výsledky / 2015 / Ministerstvo financí ČR - proč se finančně vzdělávat [Online]. Retrieved March 23, 2017, from <http://www.psfv.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2015/mereni-urovne-financni-gramotnosti-2784>

Parametry Šikovné karty - HomeCredit. Parametry Šikovné karty - HomeCredit [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.homecredit.cz/kreditni-karta/parametry-karty>

Sberbank CZ / Kreditní karty. Sberbank CZ / Kreditní karty [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.sberbankcz.cz/obcane/kreditni-karty>

Sbk website. Sbk website [Online]. Retrieved December 03, 2016, from [http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/o\\_sbk\\_statut.html](http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/o_sbk_statut.html)

Sbk website. Sbk website [Online]. Retrieved December 04, 2016, from [http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil\\_karty.html](http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_karty.html)

Visa Classic. Visa Classic [Online]. Retrieved December 04, 2016, from <https://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/visa-classic/bezkontaktni-platby-d00019375>

Základní informace - Komerční banka. Základní informace - Komerční banka [Online]. Retrieved March 07, 2017, from <https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace/>

## 8 Seznamy

### 8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Hlediska třídění platebních karet.....	17
Tabulka 2: Vývoj počtu vydaných platebních karet v ČR v letech 2003 - 2016.....	28
Tabulka 3: Vývoj počtu plateb u obchodníků.....	30
Tabulka 4: Vývoj počtu plateb na internetu.....	31
Tabulka 5: Nabídka kreditních karet Komerční banky, a. s. ....	46
Tabulka 6: Nabídka kreditních karet ČSOB.....	49
Tabulka 7: Nabídka kreditních karet Raiffeisenbank a.s.....	51
Tabulka 8: Nabídka kreditních karet UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. .....	53
Tabulka 9: Nabídka kreditních karet Sberbank CZ, a.s.....	54
Tabulka 10: Nabídka kreditních karet mBank S.A.....	55
Tabulka 11: Nabídka kreditních karet HomeCredit a.s.....	56

### 8.2 Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu vydaných platebních karet.....	29
Graf 2: Poměr vydaných platebních karet v ČR v roce 2003.....	29
Graf 3: Poměr vydaných platebních karet v ČR v roce 2016.....	30
Graf 4: Počet plateb na internetu.....	32
Graf 5: Otázka č. 1.....	33
Graf 6: Otázka č. 2.....	34
Graf 7: Otázka č. 3.....	35
Graf 8: Otázka č. 4.....	36
Graf 9: Otázka č. 5.....	36
Graf 10: Otázka č. 6.....	37
Graf 11: Otázka č. 7.....	38
Graf 12: Otázka č. 8.....	38
Graf 13: Otázka č. 9.....	39
Graf 14: Otázka č. 10.....	40
Graf 15: Otázka č. 11.....	41
Graf 16: Otázka č. 12.....	41
Graf 17: Otázka č. 13.....	42

### **8.3 Seznam obrázků**

Obrázek 1: Náležitosti platební karty .....	15
Obrázek 2: Zadní strana platební karty .....	16
Obrázek 3: Označení bezkontaktních plateb .....	26
Obrázek 4: Znalost rozdílu debetní a kreditní karty .....	43
Obrázek 5: Používání kreditní karty .....	44
Obrázek 6: Využití bezúročného období .....	44

### **8.4 Seznam příloh**

Příloha č. 1: Dotazník

## **Příloha č. 1: Dotazník**

- 1) Pohlaví:
  - Žena
  - Muž
  
- 2) Věková kategorie:
  - 0-17
  - 18-25
  - 26-40
  - 41-55
  - 56-65
  - 66 +
  
- 3) Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
  - Základní
  - Střední – výuční list
  - Střední – maturita
  - Vyšší odborné
  - Vysokoškolské
  
- 4) Vlastníte platební kartu?
  - Ano
  - Ne
  
- 5) Jakou platební kartu vlastníte?
  - Kreditní
  - Debetní
  - Kreditní i debetní
  - Nevím
  - Žádnou
  
- 6) Která z těchto karet je úvěrová?
  - Kreditní
  - Debetní
  - Nevím

- 7) Využíváte u své karty čerpání úvěru? Pokud ano, jak často.
- Každý měsíc
  - Několikrát do roka
  - Nevyužívám
- 8) Jak často využíváte platební kartu?
- Každý den
  - Několikrát do týdne
  - Několikrát do měsíce
  - Několikrát do roka
  - Vůbec
- 9) K jakému účelu nejčastěji využíváte platební kartu? (Můžete označit i více možností)
- Výběr hotovosti z bankomatu
  - Dobíjení kreditu
  - Platba v obchodech
  - Vklad hotovosti
  - Online platby
  - Jiné
- 10) Výhody kreditní karty (můžete označit více možností)
- Bezúročné období
  - Doplnkové služby
  - Čerpání finančních prostředků z úvěru
  - Postupné splácení
  - Jiné (napište jaké)
- 11) Nevýhody kreditní karty (můžete označit více možností)
- Vysoké úroky
  - Vysoké poplatky za vedení účtu
  - Úvěrový rámec podle výše příjmu
  - Jiné (napište jaké)
- 12) Znáte možnosti, jak se bránit zneužití platební karty?
- Ano znám a vím, co dělat při zneužití platební karty
  - Ano znám ale nevím, co dělat při zneužití platební karty



- Neznám
- 13) Jak se bráníte proti zneužití platební karty? (můžete označit více možností)
- Nikomu nesdělují PIN
  - Kontroluji, zda mám kartu u sebe
  - Pravidelně kontroluji výpisy z banky
  - Pojištění platební karty
  - Nosím kartu odděleně od ostatních dokladů
  - Jiné (napíšte jak)